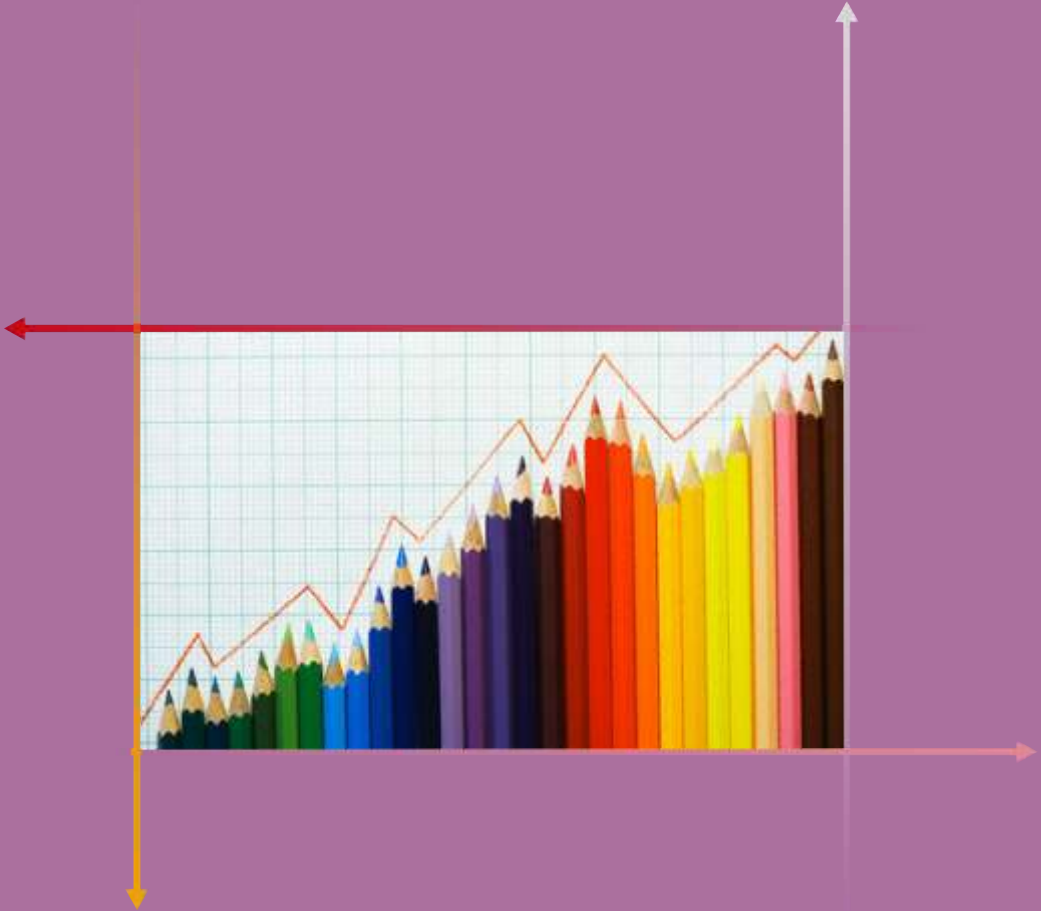

ARAŞTIRMA DİZİSİ

Öğretmenlerin MESLEK MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI

EĞİTİM-BİR-SEN

MEMUR-SEN KONFEDERASYONU
EĞİTİMCİLER BİRLİĞİ SENDİKASI

ÖĞRETMENLERİN
MESLEK
MEMNUNİYETİ
ARAŞTIRMASI

Kasım 2008

EĞİTİM-BİR-SEN YAYINLARI: 36
Araştırma Dizisi: 6

Eğitim-Bir-Sen Adına Sahibi
Ahmet GÜNDOĞDU
Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni
Hıdır YILDIRIM
Genel Basın Yayın Sekreteri

Proje Yöneticisi : Esat Tektaş

Danışman : Prof. Dr. Yasin Aktay

Rapor : Zafer Çelik

Araştırma ve Uygulama: Kaf Ajans

Yayın Kurulu
Halil Etyemez, Ahmet Özer, Erol Battal
Hıdır Yıldırım, Esat Tektaş, Ramazan Çakırıcı

Teknik Hazırlık & Baskı:
Hermes Basımevi
www.hermesofset.com.tr
B.T. 13/02/2009, Ankara

I. Baskı : şubat 2009
1.500 Adet

ISBN : 978-975-6153-28-4

Eğitim-Bir-Sen Genel Merkezi

G.M.K Bulvarı ř. Daniş Tunalıgil Sk. No:3/13 Maltepe / ANKARA
Tel: (0312) 231 23 06 • Faks : (0312) 230 65 28
www.egitimbirsen.org.tr • e-posta : egitimbirsen@egitimbirsen.org.tr

SUNUŞ

Eğitimciler Birliği Sendikası olarak eğitimin daha nitelikli olması, eğitim çalışanlarının daha uygun çalışma şartlarına sahip olması ve demokrasinin, insan haklarının daha yaygın bir hal alması için sürekli gayret içinde olduk. Bu gayret ve çalışmalarımızın altında yatan sebep, üzerimize düşen görev ve sorumluluklarımızın farkında oluşumuz ve eğitim-ğretim bilim çalışanlarının sendikamıza olan güvenleri ile bu güvene dayalı beklentileri olmuştur.

Eğitim kalitesinin daha ileriye götürülmesi için çeşitli faaliyetleri yapmayı amaç edinmiş bir örgüt oluşumuzdan, tüm çalışmalarımızı da bu duyarlılık ve ciddiyet içerisinde gerekleştirmektediriz. Eğitimde verimliliğin arzu edilen anlamda yükseltilmesinin ise, eğitime hizmet verenlerin meslek memnuniyetlerinin artırılmasıyla doğru orantılı olduğu kanaatindeyiz.

Ülkemizde eğitimin ne kadar önemli olduğu, herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bizler, bu gerçeği en fazla anlayanların, en fazla farkında olanların ise yine eğitimciler olduğuna inanmaktayız. Doğal olarak toplumun ve ilgili çevrelerin de eğitimi, eğitim çalışanlarıyla bir bütünlük içerisinde görmesini, birlikte değerlendirmesini beklemekteyiz.

Eğitim-ğretim ve bilim hizmetlerinde niteliğin artırılmasına yönelik řu zamana kadar gerçekleştirdiğimiz birçok sempozyum, panel, seminer, konferans ve araştırmaların yanı sıra çalışanların sosyal, ekonomik, demokratik ve mesleki yönden durumlarını; sıkıntı ve memnuniyetlerini tespit amaçlı da birçok çalışmaya imza attık.

Bu anlamda hizmet kolu çalışanlarımızın, hizmet yürütmekte iken sorunlarının ve memnuniyetlerinin tespit edilerek; sonuçlarından ilgililerin haberdar edilip, sorunların giderilerek, memnuniyetlerinin daha da artırılmasına yönelik kamuoyu oluşturma, zm yolları üretme gibi faaliyetlerde bulunmak, sendikamız açısından önemle üzerinde durduğumuz bir çalışma yöntemi olmuştur.

Eğitim alışanlarının içerisinde hem sayısal anlamda hem de misyon anlamında çok önemli yeri olan öğretmenlerimizin, memnuniyetleri veya memnuniyetsizliklerinin, eğitimi müsbet veya menfi yönden ne kadar önemli oranda etkileyeceğini de çok iyi biliyoruz.

Kendini mesleğine adama kavramının sembolleştiği bu meslek sahiplerinin, en zor şartlarda bile görev yaptıkları herkesçe bilinmektedir. Ama biz istiyoruz ki; birçok maddi ve moral imknı olan ülkemizin, bu imknların kullanılmasında, öğretmenlerimize karşı daha cömert davranılsın, en azından cimri bir tutum içerisinde olunmasın.

İşte bu anlayışla, 2008 yılında gerçekleştirdiğimiz bu çalışmayla eğitim en önemli unsuru olan öğretmenlerimizin meslek memnuniyetleri araştırması çalışması yaparak, sonuçlarını 24 Kasım 2008 ğretmenler Günü'nde çeşitli yollarla kamuoyunun ve ilgililerin gündemine taşıdık.

Çalışmamız incelendiğinde de görüleceği üzere, öğretmenlerimizin 6 ana başlıkta sorulan 41 çok önemli ve güncel soruyla meslek memnuniyetleri araştırılmıştır. Öğretmenlerin Demografik zellikleri, ğretmenlerin Meslek Memnuniyetleri, ğretmenlerin Sosyal ve Ekonomik Hakları Noktasında Memnuniyetleri, ğretmenlerin zlk Hakları Noktasında Memnuniyetleri, ğretmenlerin Eğitim ğretim şartları Açısından Memnuniyetleri, ğretmenlerin Mesleğinin İtibarı ve Statüsü Açısından Memnuniyetleri olarak yapılan araştırmanın sonuçları öğretmenlere, öğretmenlik mesleğine, eğitime ve tüm eğitim taraflarına-Milli Eğitim Bakanlığı, ğrenci velileri, öğrenciler, medya, toplum- yönelik önemli mesajlar vermektedir.

Bu alışma sonucunda ortaya çıkan mesajların alınmasında ve gereğinin yerine getirilmesinde, sendika olarak üzerimize düşeni gerçekleştirme ve taraflara sunabilmiş olmanın memnuniyetiyle ve diğer tarafların da üzerine düşenleri yerine getirmeleri dileğiyle takdim ediyoruz.

Yayın Kurulu Adına

Esat TEKTAş

Genel Eğitim Ve Sosyal İşler Sekreteri

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	8
-------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM	
---------------------	--

1. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı	12
2. Öğretmenlerin Yaşlara Göre Dağılımı	13
3. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı	14
4. Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımı	15
5. Öğretmenlerin Okuldaki Görevlerine Göre Dağılımı	16
6. Öğretmenlerin Çalışma Hayatındaki Durumuna Göre Dağılımı	17
7. Öğretmenlerin İllere Göre Dağılımı	18
8. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türlerine Göre Dağılımı	19

İKİNCİ BÖLÜM	21
--------------------	----

9. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarına Göre Dağılımı	22
10. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı	23
11. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı	24
12. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Çalışma Hayatındaki Durumuna Göre Dağılımı	25
13. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının İllere Göre Dağılımı	26
14. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı	27
15. Öğretmenlerin Meslek Memnuniyetsizlik Durumlarına Göre Dağılımı	28
16. Öğretmenlerin Mesleklerini Seçme Nedenlerine Göre Dağılımı	29
17. Öğretmenlerin Yeniden Meslek Seçmesi Gerekirse Öğretmenliği Tekrar Seçme Durumlarının Dağılımı	30
18. Öğretmenlerin Çocuklarının Öğretmen Olmasını İsteme Durumlarına Göre Dağılımı	31

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	33
19. Öğretmenlerin Çalıştığının Karşılığında Hak Ettiği Geliri Aldığını Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	34
20. Öğretmenlerin Aldığı Ücret Geçinmesine Yettiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	35
21. Öğretmenlerin Çalışma Saatleri Dışında Sosyal ve Kültürel İhtiyaçları için Zaman Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	36
22. Öğretmenlerin Aldığı Ücretten Kitap Almak için Pay Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	37
23. Öğretmenlerin Aldığı Ücretten Sinemaya Gitmek için Pay Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	38
24. Öğretmenlerin Aldığı Ücretten Her Yıl Tatile Gitmek için Pay Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	39
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	41
25. Öğretmenlerin İller arası Yer Değiştirme Usullerini Doğru Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	42
26. Öğretmenlerin İl İçi Yer Değiştirme Usullerini Doğru Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	43
27. Öğretmenlerin Sicil Amirlerinin Verdiği Notları Objektif Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	44
28. Öğretmenlerin Sözleşmeli Öğretmenliğin Çalışma Barışı Hakkındaki Düşünce Durumlarına Göre Dağılımı	45
29. Öğretmenlerin Sözleşmeli Öğretmenliğin Çalışma Barışını Neden Olumsuz Etkilediğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	46
30. Öğretmenlerin Yönetici Atama Yönetmeliği Hakkındaki Düşüncelerine Göre Dağılımı	47
31. Öğretmenlerin Kariyer Basamakları Sınav Uygulamasını Doğru Bulma Durumlarına Göre Dağılımı.....	48

BEŞİNCİ BÖLÜM.....	49
32. Öğretmenlerin Eğitim Öğretim Şartlarının Nitelikli Eğitim İçin Yeterliliğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	50
33. Öğretmenlerin Yeni Müfredata Uygun Araç-Gereçlerini Temin Edebildiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı.....	51
34. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimler İçin Yapılan Çalışmaların Yeterliliğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	52
35. Öğretmenlerin Mesleki Gelişim İçin Neler Yapılması Gerekliğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	53
ALTINCI BÖLÜM	55
36. Öğretmenlerin Toplumun, Öğretmen Olarak Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	56
37. Öğretmenlerin MEB'in, Öğretmen Olarak Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	57
38. Öğretmenlerin Öğrencilerin, Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	58
39. Öğretmenlerin Medyanın, Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı	59
40. Öğretmenlerin Televizyon Dizilerinde Gösterilen Öğretmen Profili Hakkındaki Düşünce Durumlarına Göre Dağılımı	60
41. Öğretmenlerin Veli-Öğretmen Arasındaki İlişkilerde Velilerin Kendi Tavsiyelerini Önemseme Durumlarına Göre Dağılımı	61
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	62
SONUÇ VE ÖNERİLER	67
“ÖĞRETMENLERİN MESLEK MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI” ANKETİ	71

GİRİŞ

Araştırmanın Önemi

Eğitimin en önemli unsuru olan öğretmenlerin işlerinden memnuniyetleri ya da memnuniyetsizlikleri verilen eğitimin niteliğini olumlu ya da olumsuz etkilemektedir. Öğretmenlerin yaptıkları meslekle ilgili algısı, eğitimi doğrudan etkileyeceği için memnuniyet durumlarının ortaya çıkartılarak bu konuda güçlü ve zayıf yönlerin analizi yapılmalıdır. Böylece, eğitim sisteminin en önemli parçası olan öğretmenlerin verecekleri hizmetin niteliğinin arttırılması için bir tartışmaya imkan doğacak ve ülkenin geleceği açısından sevindirici bir adım atılmış olacaktır.

Araştırmanın Amacı

Araştırma temelde öğretmenlerin meslek memnuniyetlerinin hangi oranda olduğunu ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Varsa, memnuniyetsizliklerin nedenlerine de bu araştırmayla ulaşılarak öğretmenlerin bu konularda beklentilerinin neler olduğu öğrenilmeye çalışılacaktır. Öğretmenin meslekle ilgili algıları, toplumsal statü algıları, öğrenci-veli-toplumla ilişkileri noktasında algıları verilen eğitimle yakın bir ilişkisi olan kavramlardır. Bunun yanı sıra özlük hakları ve eğitim öğretim şartlarından memnuniyet durumları da nitelikli eğitim için son derece önemlidir. Öğretmenlerin Meslek Memnuniyeti Araştırması, konulu araştırma genel memnuniyet durumları noktasında öğretmenlerin ne düşündüğünü ortaya koyacaktır.

Araştırmanın Problemi

Öğretmenlerin meslek memnuniyetlerinin ne oranda olduğunu bilimsel veriler ışığında ortaya çıkartılmalıdır. Bu durumu etkileyen faktörlerin neler olduğunun sorgulanması eğitim sisteminin temel unsuru olan öğretmenlerin hizmet vermelerinde engel teşkil eden noktaların ortadan kaldırılmasını sağlayabilir.

Araştırmanın Örneklemi Ve Yöntemi

Araştırma 7 bölgeyi temsil etme potansiyeline sahip iller seçilerek yapılmıştır. Marmara Bölgesi'nden İstanbul, İç Anadolu Bölgesi'nden An-

kara, Ege Bölgesi'nden İzmir, Karadeniz Bölgesi'nden Samsun, Akdeniz Bölgesi'nden Antalya, Doğu Anadolu Bölgesi'nden Erzurum, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden Gaziantep illeri ve bu illerden toplam 1553 öğretmen araştırmanın evrenini teşkil etmektedir.

Belirtilen illerde örneklem seçimi ilköğretim ve ortaöğretim okullarının sayısal oranı dikkate alınarak tesadüfi yöntemle yapılmıştır. Okullarda ise öğretmen sayıları baz alınarak beşte bir oranında öğretmenle yüz yüze anket uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Araştırma Bulguları

Bu çalışmanın amacı; öğretmenlerin meslek memnuniyetleri ortaya çıkartılarak var olan sorunlara çözüm yollarının bulunmasıdır. Bu amaçla İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Samsun, Gaziantep ve Erzurum'da ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenleriyle bir anket çalışması yapılmıştır. (Ek-1) Anketteki ilk 5 soru öğretmenlerin meslek memnuniyetlerini ölçmeye yönelik, 6-12 arası sorular sosyal ve ekonomik haklar noktasında memnuniyeti ölçmeye yönelik, 13-19 arası sorular özlük haklar noktasında memnuniyeti ölçmeye yönelik, 20-23 arası sorular eğitim-öğretim şartları açısından memnuniyeti ölçmeye yönelik ve 24-29 arası sorular ise öğretmenlerin mesleklerinin itibarı ve sosyal statüsü hakkındaki düşüncelerini ölçmeye yöneliktir. 30-37 arası sorular ise demografik özellikleri ölçmeye yöneliktir.

Verilerin analizlerinde SPSS 10.0 (Statistical Package For The Social Science) istatistik paket programından yararlanılmıştır. Grafiklerin oluşturulmasında ise Microsoft Office Excel 2003 programı kullanılmıştır.

Anket formundaki her soru için frekans ve yüzde dağılımları ile pasta grafikleri oluşturulmuş, verinin daha iyi anlaşılabilmesi için ilgili değişkenler bakımından da çapraz tablolar oluşturularak, Ki-Kare Bağımsızlık Testi sonucu anlamlı çıkanların sonuçları çapraz tablolarda yer verilmiştir. $\alpha = 0,05$ (α :hata Payı; Gerçekte doğru olanı reddetme olasılığı) anlamlılık düzeyi alınarak Ki-Kare Test sonuçları yorumlanmıştır.

1. BÖLÜM

ÖĞRETMENLERİN

DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

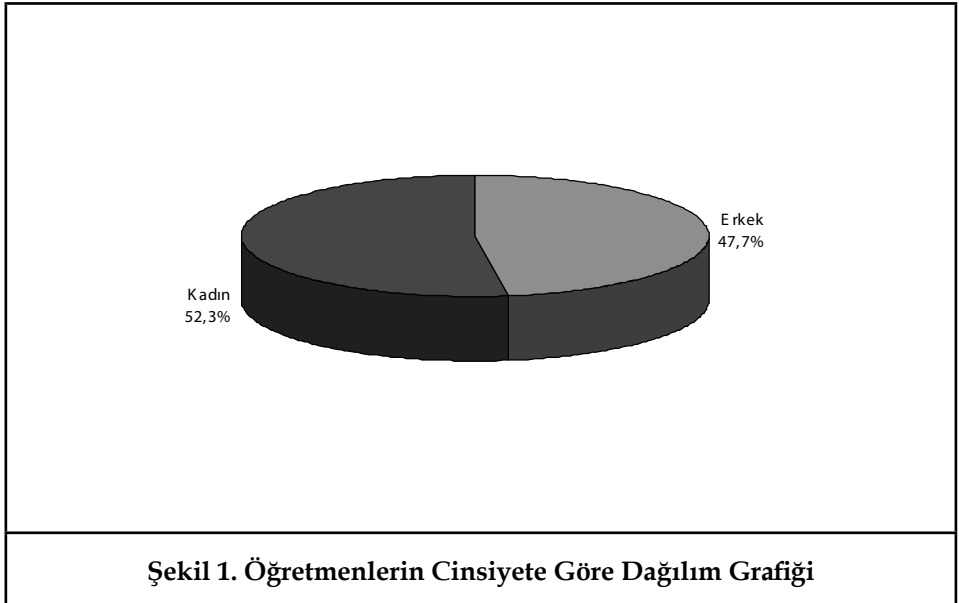
Birinci bölümde araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetleri, yaşları, meslek kıdemleri, branşları, okuldaki görevleri, statüleri, görev yaptığı iller ve görev yaptıkları okul türleri ile ilgili temel göstergeler ele alınmıştır.

Tablo 1. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Erkek	741	47,7
Kadın	812	52,3
Toplam	1553	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %48'i erkek ve %52'si kadındır. Kadın ve erkek katılımcıların bir birine yakın oranlarda olmasına özellikle dikkat edilmiştir.

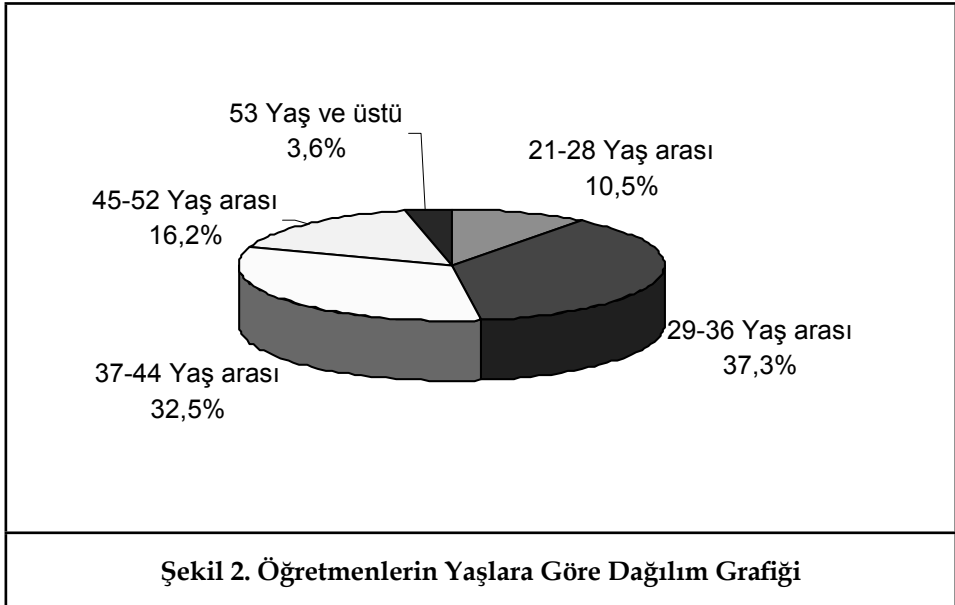

Şekil 1. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılım Grafiği

Tablo 2. Öğretmenlerin Yaşa Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
21-28 Yaş arası	163	10,5
29-36 Yaş arası	579	37,3
37-44 Yaş arası	504	32,5
45-52 Yaş arası	251	16,2
53 Yaş ve üstü	56	3,6
Toplam	1553	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %10.5'i 21-28 yaş arası, %37'si 29-36 yaş arası, %32.5'i 37-44 yaş arası, %16'sı 45-52 yaş arası ve %4'ü ise 53 yaş ve üstü olduğu görülmektedir. Araştırmamızın yaş grubu seçimi ülkemizdeki öğretmenlerin yaş grupları ile benzerlik göstermektedir.

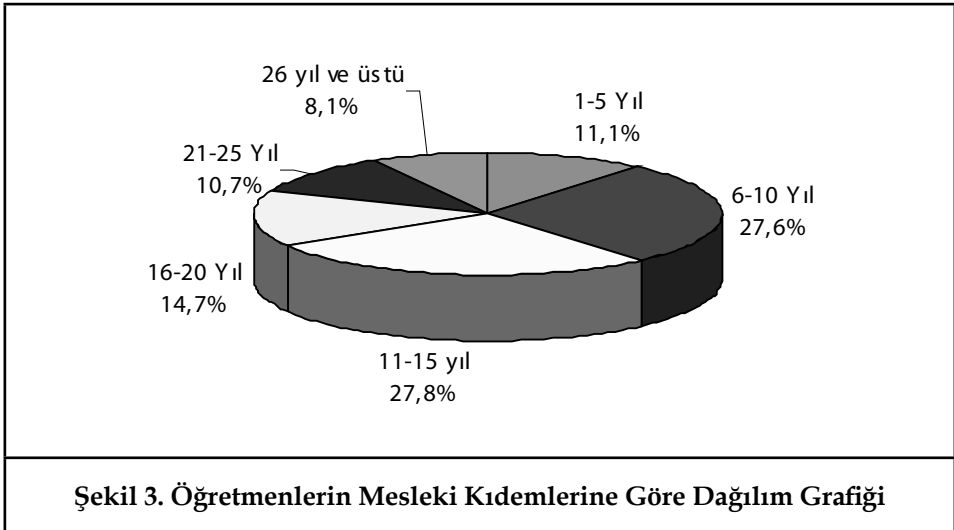

Tablo 3. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
1-5 Yıl	172	11,1
6-10 Yıl	429	27,6
11-15 Yıl	431	27,8
16-20 Yıl	229	14,7
21-25 Yıl	166	10,7
26 Yıl ve üstü	126	8,1
Toplam	1553	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdem bakımından %11'i 1-5 yıl, %28'i 6-11 yıl, %28'i 11-15 yıl, %15'i 16-20 yıl, %11'i 21-25 yıl ve %8'i ise 26 yıl ve üstü olduğu ortaya çıkmaktadır.

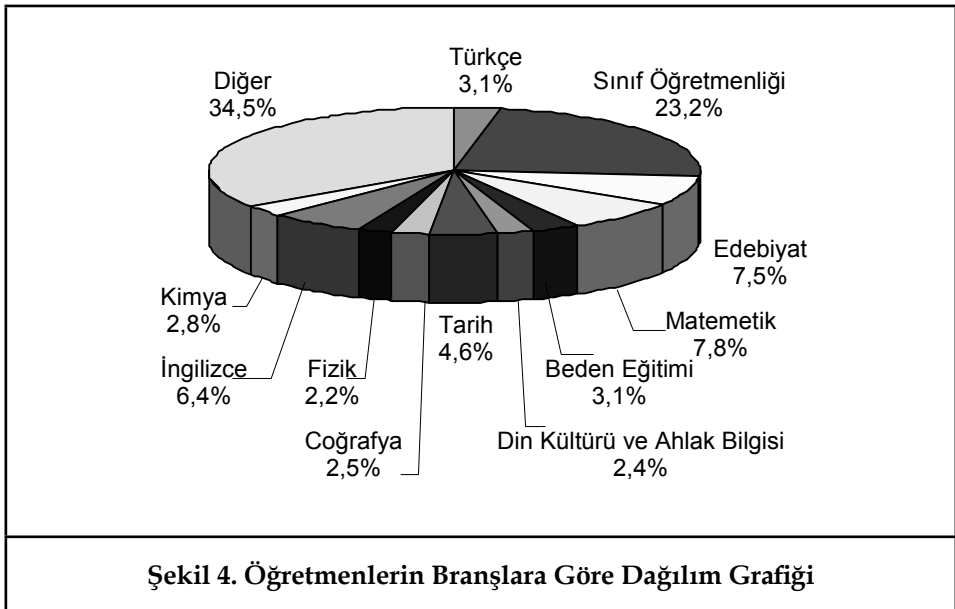
Araştırmamıza katılan öğretmenlerin yarısından fazlasının 6-15 yıl arasında görev yapan öğretmenlerden oluşması "memnuniyet" sorunsalını irdelememizde daha anlamlı hale gelmektedir. Dörtte birlik kısmı ise meslek tecrübesi açısından 15 yılın üzerinde görev süresi olan öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu tabloya bakarak denilebilir ki araştırma sorularını cevaplayanların bilgi ve meslek tecrübesi sorunlara ışık tutabilecek niteliğe sahiptir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Türkçe	48	3,1
Sınıf Öğretmenliği	361	23,2
Edebiyat	116	7,5
Matematik	121	7,8
Beden Eğitimi	48	3,1
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	38	2,4
Tarih	71	4,6
Coğrafya	39	2,5
Fizik	34	2,2
İngilizce	99	6,4
Kimya	43	2,8
Diğer	536	34,4
Toplam	1553	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin branşlarına bakıldığında %23'ünü sınıf öğretmenlerinin oluşturduğu görülmektedir. Sırasıyla %8'ini matematik öğretmenleri ve %7.5'ini ise edebiyat öğretmenleri oluşturmaktadır. %34'lük bir kısmında ise diğer branş öğretmenleri yer almaktadır. Anket sorularını cevaplayan öğretmenlerin branşları, araştırmanın evreni ile benzerlik göstermektedir.

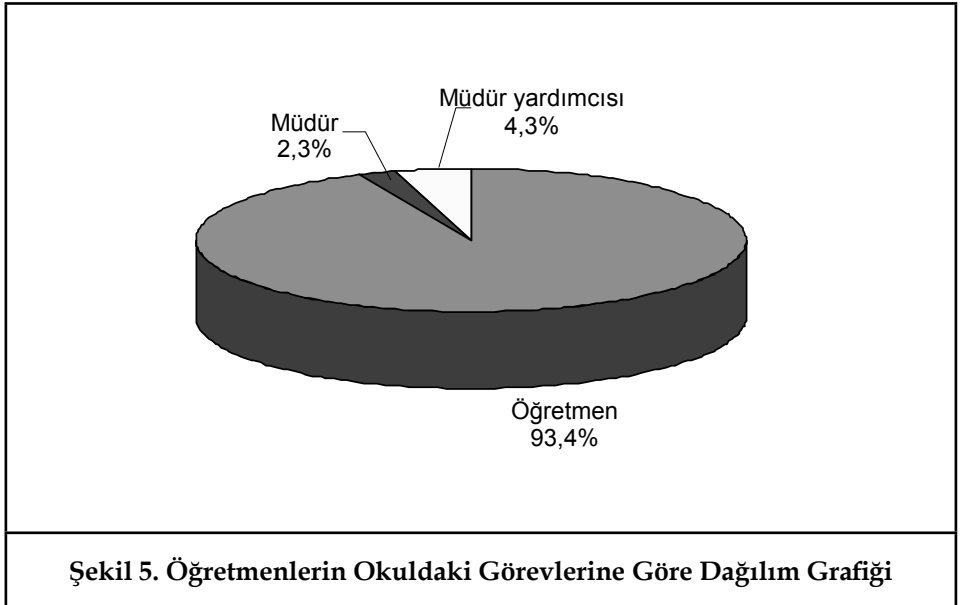

Tablo 5. Öğretmenlerin Okuldaki Görevlerine Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Öğretmen	1450	93,4
Müdür	36	2,3
Müdür yardımcısı	67	4,3
Toplam	1553	100,0

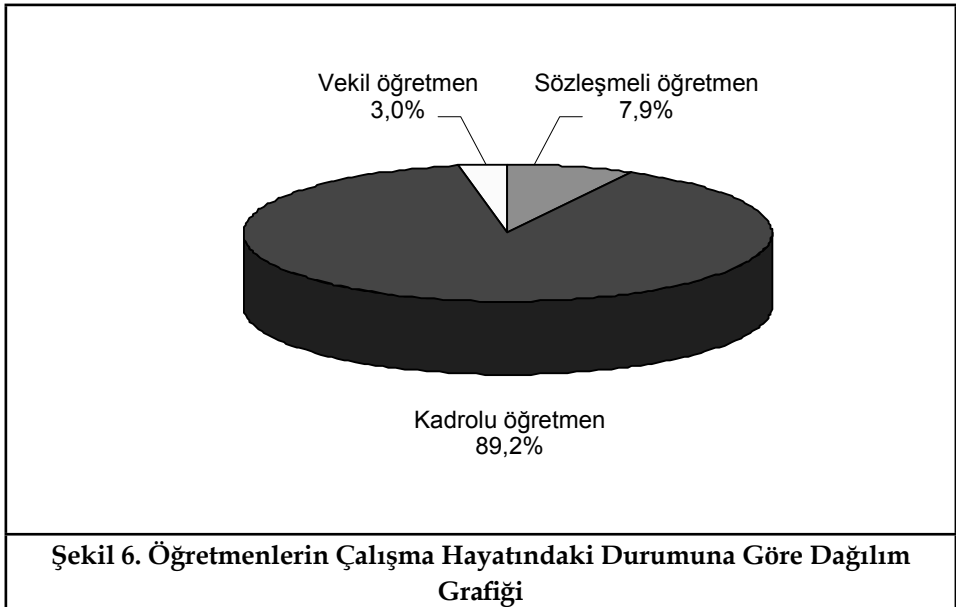
Tabloya bakıldığında, araştırmamıza katılan öğretmenlerin okuldaki görevleri bakımından %93'ünü öğretmenlerin oluşturduğunu, %2'sini müdürlerin ve %4'ünü de müdür yardımcılarını oluşturmaktadır.

Tablo 6. Öğretmenlerin Çalışma Hayatındaki Durumuna Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Sözleşmeli öğretmen	122	7,9
Kadrolu öğretmen	1385	89,2
Vekil öğretmen	46	3,0
Toplam	1553	100,0

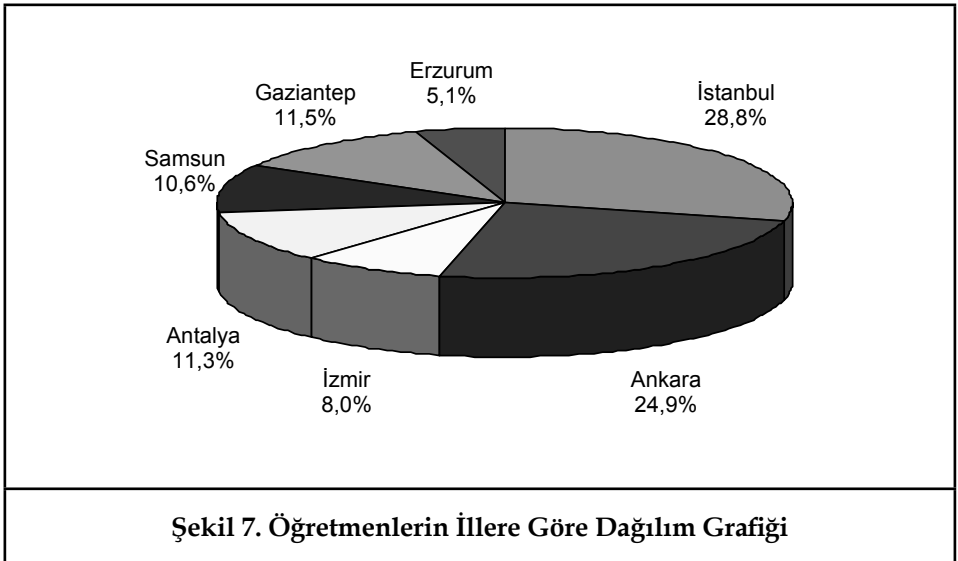
Örneklerimizde yer alan öğretmenlerin okullardaki çalışma durumlarına bakıldığında %8'inin sözleşmeli öğretmen statüsünde, %89'unun kadrolu ve %3'ünde vekil öğretmen olarak çalışmaktadır.

Tablo 7. Öğretmenlerin İllere Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
İstanbul	447	28,8
Ankara	386	24,9
İzmir	124	8,0
Antalya	175	11,3
Samsun	164	10,6
Gaziantep	178	11,5
Erzurum	79	5,1
Toplam	1553	100,0

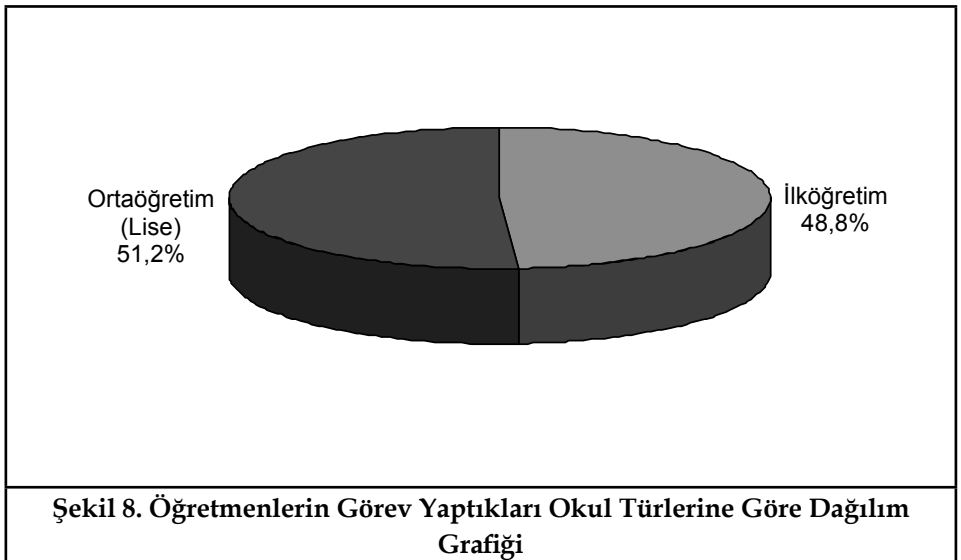
Araştırma yapılan illere bakıldığında, yüz yüze anket tekniği ile örnekleme alınan 1553 öğretmenle yapılan çalışmada, cevaplayıcıların %29'u İstanbul'da, %25'i Ankara'da, %8'i İzmir'de, %11'i Antalya'da, %11'i Samsun'da, %12'si Gaziantep'te ve %5'i ise Erzurum'da görev yapmaktadır.

Tablo 8. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
İlköğretim	758	48,8
Ortaöğretim (Lise)	795	51,2
Toplam	1553	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %49'u ilköğretim okullarında ve %51'inin de ortaöğretim (lise) kurumlarında çalışan öğretmenlerden oluşmaktadır.

Şekil 8. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türlerine Göre Dağılım Grafiği

2. BÖLÜM

ÖĞRETMENLERİN MESLEK MEMNUNİYETLERİ

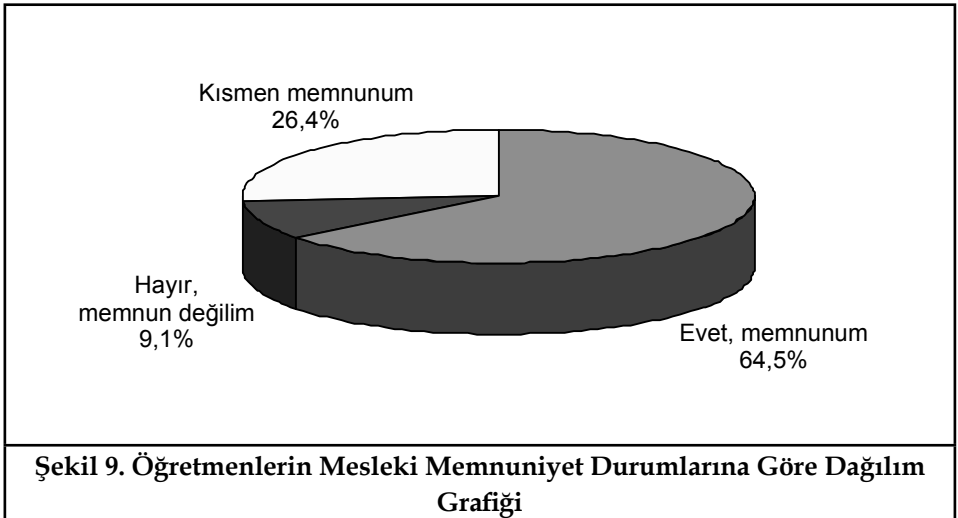
İkinci bölümde öğretmenlerin genel, cinsiyete, yaşa, çalışma hayatlarındaki durumlarına, görev yaptıkları illere, görev yaptıkları okul türlerine göre memnuniyetleri ile genel memnuniyetsizlikleri ve memnuniyetsizliklerinin illere göre dağılımı ayrıca; öğretmenlerin mesleklerini seçme nedenleri, yeniden meslek seçecek olsa öğretmenliği seçip seçmeyecekleri, çocuklarının öğretmenlik mesleğini seçmeleri konusundaki düşünceleri ele alınmıştır.

Tablo 9. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, memnunum	1001	64,5
Hayır, memnun değilim	142	9,1
Kısmen memnunum	410	26,4
Toplam	1553	100,0

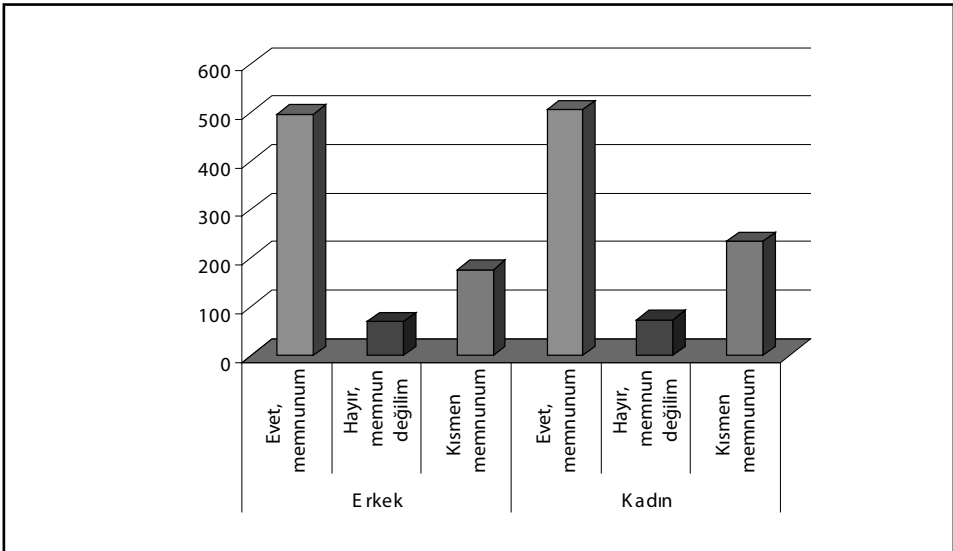
Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumlarına bakıldığında %65'inin memnun olduğu ve %9'unun ise memnun olmadığı görülmektedir. %26'sının da kısmen memnun olduğu anlaşılmaktadır. Bu soruya cevap veren öğretmenlerin %91'inin mesleklerinden memnun olduğunu söyleyebiliriz. Kamuoyunda da yakından bilinen bir çok soruna muhatap olan öğretmenlerin, bu sorunlara rağmen mesleklerinden memnuniyet düzeylerinin yüksek olması ayrıca incelemeye değer bulunmuştur.

Tablo 10. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

	Mesleğinizden memnun musunuz?			Toplam
	Evet, memnunum	Hayır, memnun değilim	Kısmen memnunum	
Erkek	496 / 66,9%	69 / 9,3%	176 / 23,8%	741 / 100,0%
Kadın	505 / 62,2%	73 / 9,0%	234 / 28,8%	812 / 100,0%
Toplam	1001 / 64,5%	142 / 9,1%	410 / 26,4%	1553 / 100,0%

Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları cinsiyete göre incelendiğinde; erkeklerin %67'sinin memnun, %9'unun memnun olmadığı ve %24'ünün de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Kadınların %62'sinin memnun, %9'unun memnun olmadığı ve %29'unun da kısmen memnun olduğu görülmektedir. Cinsiyet açısından bakıldığında yapılan işten memnun olmama oranları kadın ve erkekler için aynıdır (%9). Dolayısıyla bu sonuç, öğretmenlik mesleğini gerçekleştiren kadınların ve erkeklerin muhtemel benzer sorunlarla karşılaştıklarını ve benzer memnuniyetsizliklerinin olduğunu, ayrıca mesleğin her iki cinsiyetten olanların da istek ve başarıyla yürüttükleri bir meslek olduğunu göstermektedir.

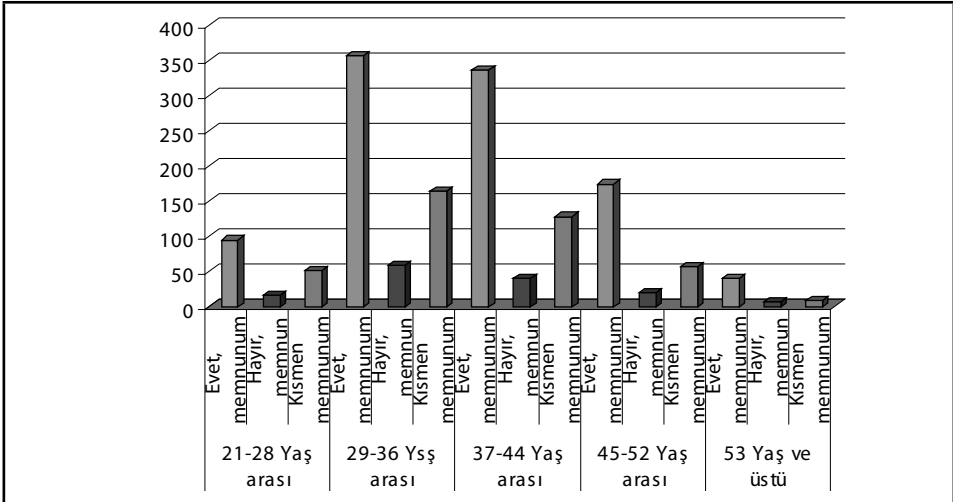
Şekil 10. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılım Grafiği

Tablo 11. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı

	Mesleğinizden memnun musunuz?			Toplam
	Evet, memnunuz	Hayır, memnun değilim	Kısmen memnunuz	
21-28 Yaş arası	95 / 58,3%	16 / 9,8%	52 / 31,9%	163 / 100,0%
29-36 Yaş arası	356 / 61,5%	59 / 10,2%	164 / 28,3%	579 / 100,0%
37-44 Yaş arası	336 / 66,7%	40 / 7,9%	128 / 25,4%	504 / 100,0%
45-52 Yaş arası	174 / 69,3%	20 / 8,0%	57 / 22,7%	251 / 100,0%
53 Yaş ve üstü	40 / 71,4%	7 / 12,5%	9 / 16,1%	56 / 100,0%
Toplam	1001 / 64,5%	142 / 9,1%	410 / 26,4%	1553 / 100,0%

Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları yaşlarına göre incelendiğinde; 21-28 yaş arası öğretmenlerin %58'inin memnun, %10'unun memnun olmadığı ve %32'sinin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. 29-36 yaş arası öğretmenlerin %62'sinin memnun, %10'unun memnun olmadığı ve %28'inin de kısmen memnun olduğu ortaya çıkmıştır. 37-44 yaş arası öğretmenlerin %67'sinin memnun, %8'inin memnun olmadığı ve %23'ünün de kısmen memnun olduğu görülmektedir. 45-52 yaş arası öğretmenlerin %69'unun memnun, %8'inin memnun olmadığı ve %23'ünün de kısmen memnun olduğu görülmektedir. 53 yaş ve üstü öğretmenlerin %71'inin memnun, %13'ünün memnun olmadığı ve %16'sının da kısmen memnun olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan 24-44 yaş arası öğretmenlerin daha fazla olduğu görülmekte buna karşın Tablo 11'in sütunlarına bakıldığında da yaşlar arası memnuniyet oranlarının aynı düzeyde olduğunu söyleyebiliriz. Tabloda dikkat çeken en önemli unsur ise öğretmenlerin yaşları ilerledikçe memnuniyet oranları da aşamalı olarak yükselmektedir. Bunun nedenleri üzerine düşündüğümüzde yaş ilerledikçe meslekle kurulan bağın daha da güçlendiği görülebilir. Daha genç yaşta öğretmenlerin meslek memnuniyetlerinin oransal olarak azalması mesleki beklentilerinin yüksek olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Şekil 11. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Yaşa Göre Dağılım Grafiği

Tablo 12. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Çalışma Hayatındaki Durumuna Göre Dağılımı

	Mesleğinizden memnun musunuz?			Toplam
	Evet, memnunuz	Hayır, memnun değilim	Kısmen memnunuz	
Sözleşmeli Öğrt.	90 / 73,8%	10 / 8,2%	22 / 18,0%	122 / 100,0%
Kadrolu Öğrt.	876 / 63,2%	126 / 9,1%	383 / 27,7%	1385 / 100,0%
Vekil Öğrt.	35 / 76,1%	6 / 13,0%	5 / 10,9%	46 / 100,0%
Toplam	1001 / 64,5%	142 / 9,1%	410 / 26,4%	1553 / 100,0%

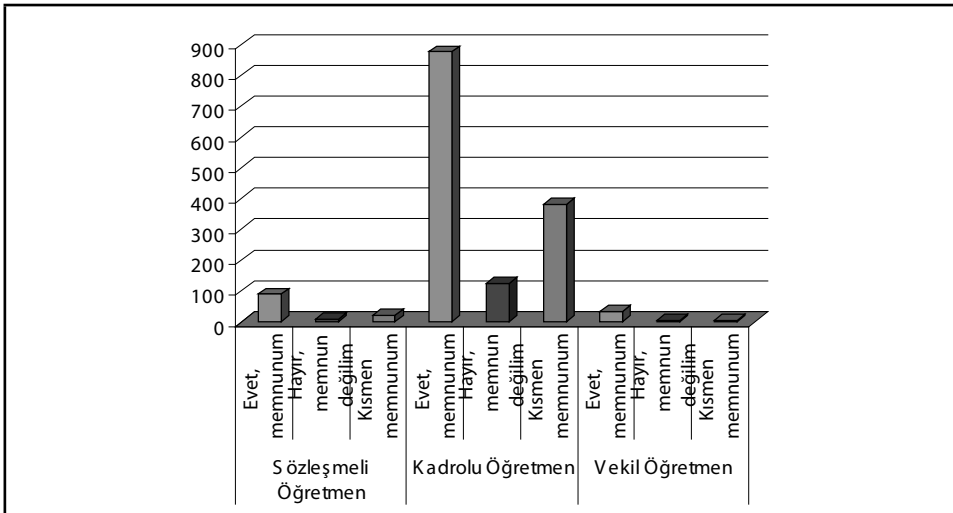
Ki-Kare Test Değeri: 12,07

Serbestlik Derecesi : 4

Olasılık Değeri : 0,017

Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları okuldaki çalışma durumlarına göre incelendiğinde; sözleşmeli öğretmenlerin %74'ünün memnun, %8'inin memnun olmadığı ve %18'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Kadrolu öğretmenlerin %63'ünün memnun, %9'unun memnun olmadığı ve %28'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Vekil öğretmenlerin %76'sının memnun, %13'ünün memnun olmadığı ve %11'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin memnuniyet durumlarının çalışma hayatındaki durumlarına bağlı olup olmadığı için yapılan Ki-Kare Bağımsızlık testi sonucunda hesaplanan olasılık değeri $0,017 < \alpha/2=0,025$ olduğundan (α : Hata Payı) bağımlı olduklarını söyleyebiliriz. Buna göre 0,05 anlamlılık düzeyinde, vekil öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha fazla memnun olduklarını ifade edebiliriz. Çalışma koşulları en kötü grup olan vekil öğretmenlerin memnuniyet oranlarının daha yüksek olması ilginç bir sonuçtur. Bu sonuç, üzerinde düşünülmesi gereken bir noktadır. Burada vekil öğretmenlerin kadrolu olma arzularına ve göreve başlamadan önce yaşadıkları zorluklara dair ipucu olabilir.

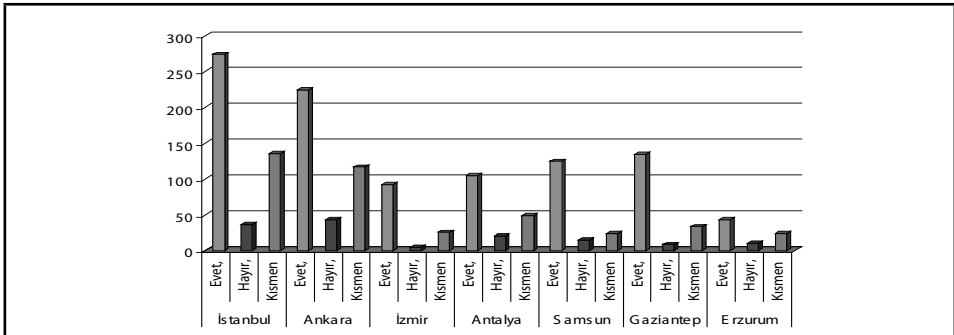
Şekil 12. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Çalışma Hayatındaki Durumuna Göre Dağılım Grafiği

Tablo 13. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının İllere Göre Dağılımı

	Mesleğinizden memnun musunuz?			Toplam
	Evet, memnunun	Hayır, memnun değilim	Kısmen memnunun	
İstanbul	274 / 61,3%	37 / 8,3%	136 / 30,4%	447 / 100,0%
Ankara	225 / 58,3%	44 / 11,4%	117 / 30,3%	386 / 100,0%
İzmir	93 / 75,0%	5 / 4,0%	26 / 21,0%	124 / 100,0%
Antalya	105 / 60,0%	21 / 12,0%	49 / 28,0%	175 / 100,0%
Samsun	125 / 76,2%	15 / 9,1%	24 / 14,6%	164 / 100,0%
Gaziantep	135 / 75,8%	9 / 5,1%	34 / 19,1%	178 / 100,0%
Erzurum	44 / 55,7%	11 / 13,9%	24 / 30,4%	79 / 100,0%
Toplam	1001 / 64,5%	142 / 9,1%	410 / 26,4%	1553 / 100,0%

Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları görev yaptıkları illere göre incelendiğinde; İstanbul'da çalışan öğretmenlerin %61'inin memnun, %8'inin memnun olmadığı ve %30'unun da kısmen memnun olduğu ortaya çıkmıştır. Ankara'da çalışan öğretmenlerin %58'inin memnun, %11'inin memnun olmadığı ve %30'unun da kısmen memnun olduğu görülmektedir. İzmir'de çalışan öğretmenlerin %75'inin memnun, %4'ünün memnun olmadığı ve %21'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Antalya'da çalışan öğretmenlerin %60'ının memnun, %12'sinin memnun olmadığı ve %28'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Samsun'da çalışan öğretmenlerin %76'sının memnun, %9'unun memnun olmadığı ve %15'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Gaziantep'te çalışan öğretmenlerin %76'sının memnun, %5'inin memnun olmadığı ve %19'unun da kısmen memnun olduğu görülmektedir. Erzurum'da çalışan öğretmenlerin %56'sının memnun, %14'ünün memnun olmadığı ve %30'unun da kısmen memnun olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin memnuniyet durumlarının görev yaptıkları illere bağımlı olup olmadığı için yapılan Ki-Kare Bağımsızlık testi sonucunda hesaplanan olasılık değeri $0,001 < \alpha/2 = 0,025$ olduğundan bağımlı olduklarını söyleyebiliriz. Buna göre 0,05 anlamlılık düzeyinde, memnun olmayanların sütununa baktığımızda, Erzurum'da görev yapan öğretmenlerin diğer illerde çalışan öğretmenlere oranla daha az memnun olduklarını ve sırasıyla da Antalya ile Ankara'da çalışan öğretmenlerin daha az memnun olduklarını ifade edebiliriz. Diğer yandan İzmir'de çalışan öğretmenlerin diğer illerde çalışan öğretmenlere oranla daha fazla memnun oldukları söylenebilir.

Şekil 13. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının İllere Göre Dağılım Grafiği

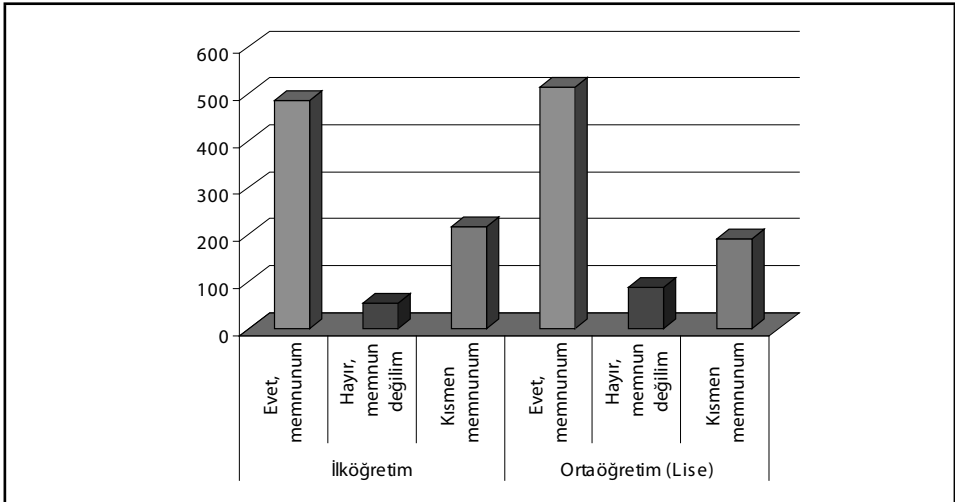
Tablo 14. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

	Mesleğinizden memnun musunuz?			Toplam
	Evet, memnunuz	Hayır, memnun değilim	Kısmen memnunuz	
İlköğretim	486 / 64,1%	54 / 7,1%	218 / 28,8%	758 / 100,0%
Ortaöğretim (Lise)	515 / 64,8%	88 / 11,1%	192 / 24,2%	795 / 100,0%
Toplam	1001 / 64,5%	142 / 9,1%	410 / 26,4%	1553 / 100,0%

Ki-Kare Test Değeri: 9,75 Serbestlik Derecesi : 2 Olasılık Değeri : 0,008

Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları görev yaptıkları okul türüne göre incelendiğinde; ilköğretimde çalışan öğretmenlerin %64'ünün memnun, %7'sinin memnun olmadığı ve %29'unun da kısmen memnun olduğu görülmektedir. Ortaöğretimde çalışan öğretmenlerin %65'inin memnun, %11'inin memnun olmadığı ve %26'sının da kısmen memnun olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin memnuniyet durumlarının görev yaptıkları okul türüne bağımlı olup olmadığı için yapılan Ki-Kare Bağımsızlık testi sonucunda hesaplanan olasılık değeri 0,008 $< \alpha/2=0,025$ olduğundan bağımlı olduklarını söyleyebiliriz. Buna göre 0,05 anlamlılık düzeyinde, Ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin ilköğretimde görev yapan öğretmenlere göre daha az memnun olduklarını ifade edebiliriz.

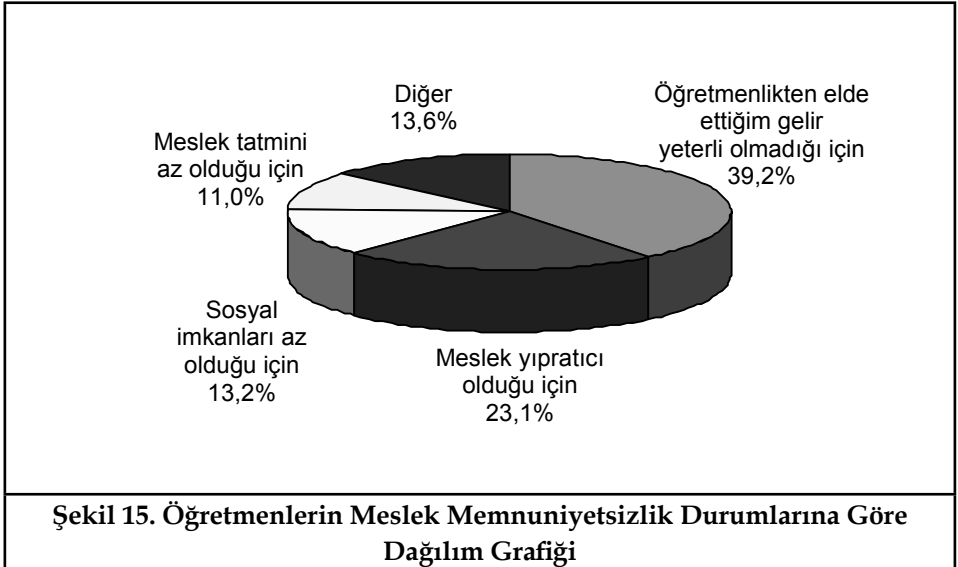

Şekil 14. Öğretmenlerin Mesleki Memnuniyet Durumlarının Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılım Grafiği

Tablo 15. Öğretmenlerin Meslek Memnuniyetsizlik Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Öğretmenlikten elde ettiğim gelir yeterli olmadığı için	107	39,2
Meslek yıpratıcı olduğu için	63	23,1
Sosyal imkanları az olduğu için	36	13,2
Meslek tatmini az olduğu için	30	11,0
Diğer	37	13,5
Toplam	273	100,0

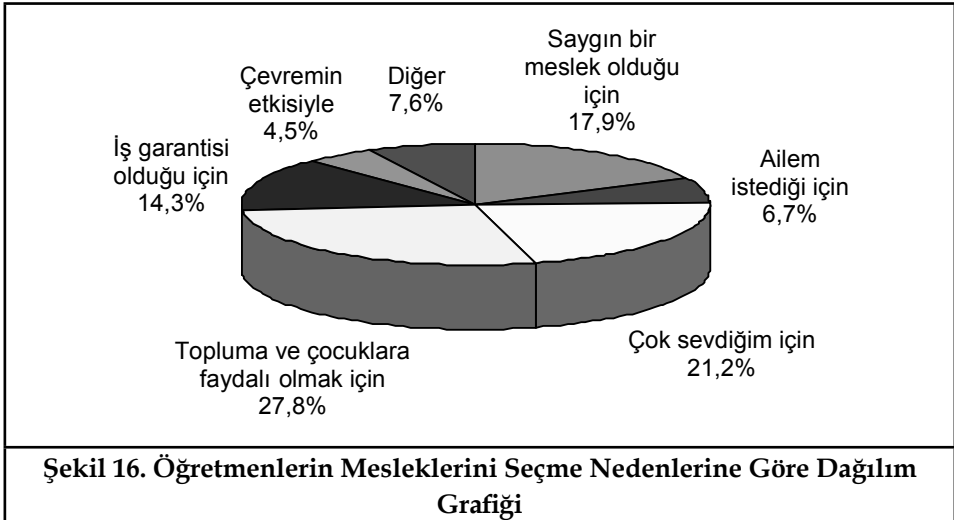
Mesleki memnuniyet durumuna olumsuz cevabı verenler arasından, bu memnuniyetsizliğin nereden kaynaklandığına bakacak olursak, %39'unun öğretmenlikten elde ettiği geliri yeterli bulmadıkları, %23'ünün mesleğini yıpratıcı bulduğu, %13'ünün sosyal imkanları kısıtlı bulduğu, %11'inin meslek tatmininin az olduğu ve %14'ünün ise diğer sebeplerin olduğu ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin meslekte elde ettikleri gelirin yükseltilmesi halinde, memnuniyetsizlik oranının çok ciddi şekilde aşağıya düşeceği görülecektir.

Tablo 16. Öğretmenlerin Mesleklerini Seçme Nedenlerine Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Saygın bir meslek olduğu için	278	17,9
Ailem istediği için	104	6,7
Çok sevdiğim için	330	21,2
Topluma ve çocuklara faydalı olmak için	431	27,8
İş garantisi olduğu için	222	14,3
Çevremin etkisiyle	70	4,5
Diğer	118	7,6
Toplam	1553	100,0

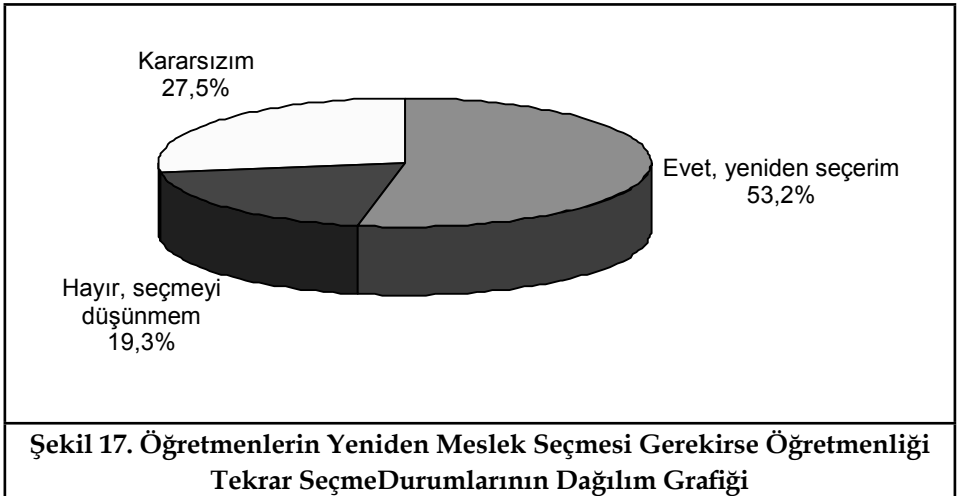
Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerine bakıldığında ise %18'inin saygın meslek olduğu için, %7'sinin ailesi istediği için, %21'inin öğretmenliği çok sevdiği için, %28'inin topluma ve çocuklara faydalı olmayı istediği için, %14'ünün iş garantisi olduğu için, %5'inin çevresinin etkisi altında kaldığı için ve %8'inin de diğer nedenlerden dolayı seçtiklerini görüyoruz. Topluma ve çocuklara faydalı olma seçeneği ile mesleği çok sevme seçeneklerindeki oranın yüksekliği, öğretmenlerin ne kadar idealist olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 17. Öğretmenlerin Yeniden Meslek Seçmesi Gerekirse Öğretmenliği Tekrar Seçme Durumlarının Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, yeniden seçerim	826	53,2
Hayır, seçmeyi düşünmem	300	19,3
Kararsızım	427	27,5
Toplam	1553	100,0

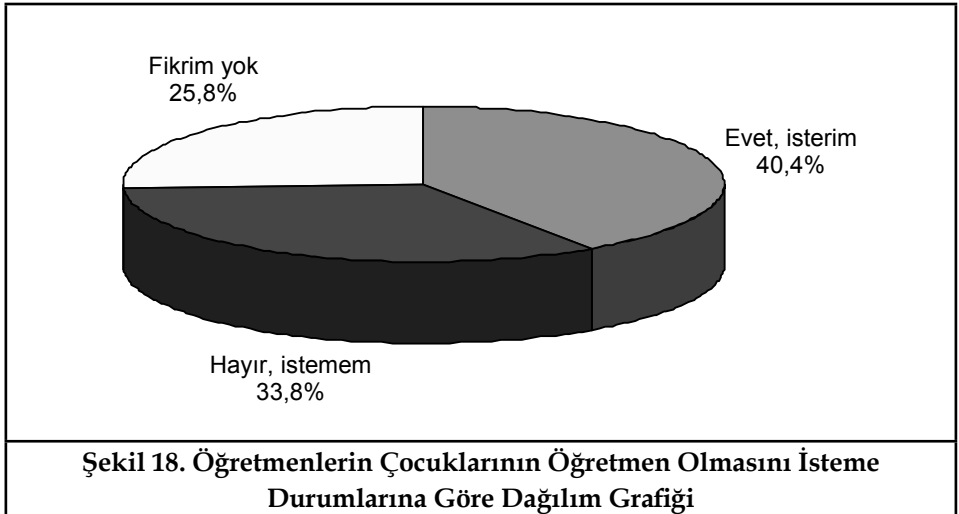
Öğretmenlerin yeniden meslek seçmesi gerekirse öğretmenliği tekrar seçip seçmediğine bakıldığında %53'ünün yeniden seçebileceğini, %19'unun tekrar seçmeyi düşünmediğini ve %28'inin ise kararsız olduğu anlaşılmaktadır. Bir önceki soruya verilen cevapla birlikte düşünüldüğünde öğretmenlerin yarısı öğretmenliği seçerken daha idealist bir nedenden dolayı tercih etmekteydi. Burada da benzer bir sonuçla yarıdan biraz fazlası tekrar bu mesleği tercih edeceğini belirtmektedir. Yeniden tercih etmeme aslında bazı isteklerin hedeflerin, beklentilerin gerçekleşmediğini göstermektedir.

Tablo 18. Öğretmenlerin Çocuklarının Öğretmen Olmasını İsteme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, isterim	628	40,4
Hayır, istemem	525	33,8
Fikrim yok	400	25,8
Toplam	1553	100,0

Öğretmenlerin çocuklarının öğretmen olmasını isteme durumlarına bakıldığında %40'ının istediği, %34'ünün istemediği ve %26'sının da fikri olmadığı görülmektedir. Aslında bu tablo öğretmenlerin mesleklerini nasıl gördüklerini, mesleklerinin prestiji ile ilgili görüşlerini ortaya koymaktadır.

3. BÖLÜM

ÖĞRETMENLERİN SOSYAL VE EKONOMİK HAKLAR NOKTASINDA MEMNUNİYETLERİ

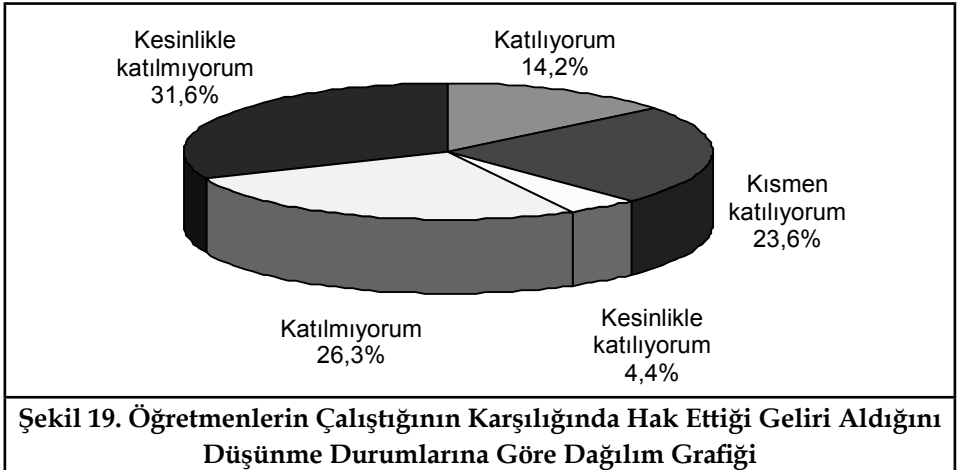
Üçüncü bölümde, öğretmenlerin hak ettiği gelirleri alıp almadıkları, aldıkları ücretle geçimlerini sağlayabilmeleri, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri; kitap almaya, sinemaya gitmeye, tatil yapmaya para ayırıp ayıramadıkları ile ilgili görüşleri ele alınmıştır.

Tablo 19. Öğretmenlerin Çalıştığıın Karşılığında Hak Ettiği Geliri Aldığını Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Katılıyorum	220	14,2
Kısmen katılıyorum	366	23,6
Kesinlikle katılıyorum	68	4,4
Katılmıyorum	408	26,3
Kesinlikle katılmıyorum	491	31,6
Toplam	1553	100,0

Öğretmenlerin, çalıştığıın karşılığında hak ettiği geliri aldığını düşünme durumları incelendiğinde, %42'sinin hak ettikleri geliri aldıklarını düşünürken %58'sinin ise bu görüşe katılmayarak hak ettikleri geliri alamadıklarını düşünmektedirler. Kamuoyunda var olan öğretmenliğe ilişkin yanlış bir algının düzeltilmesi gerekmektedir. Diğer meslek grupları öğretmenliği kendi meslekleri ile kıyaslamakta ve öğretmenlerin sadece girdikleri ders saati kadar çalıştıklarını düşünmektedirler. Derse girmek öğretmenlik mesleğinin sadece bir parçası ve öğrenci ile yapılan görüşmeler okulda yapılan çeşitli toplantılar, sınavların hazırlanması, okunması değerlendirilmesi vb. ders dışı saatlerde gerçekleşmektedir. Bir öğretmenin haftalık çalışma saatinin onun tüm hafta boyunca mesleği ile ilgili yaptığı tüm çalışmaları içermediğini, bir öğretmenin girdiği ders saatinden çok daha fazla mesai harcadığının mutlaka bilincinde olunmalı ve öğretmenlerin aldıkları maaşa ilişkin yapılan açıklamalarda bu unsurlar -ders dışı mesai- mutlaka dikkate alınmalıdır.

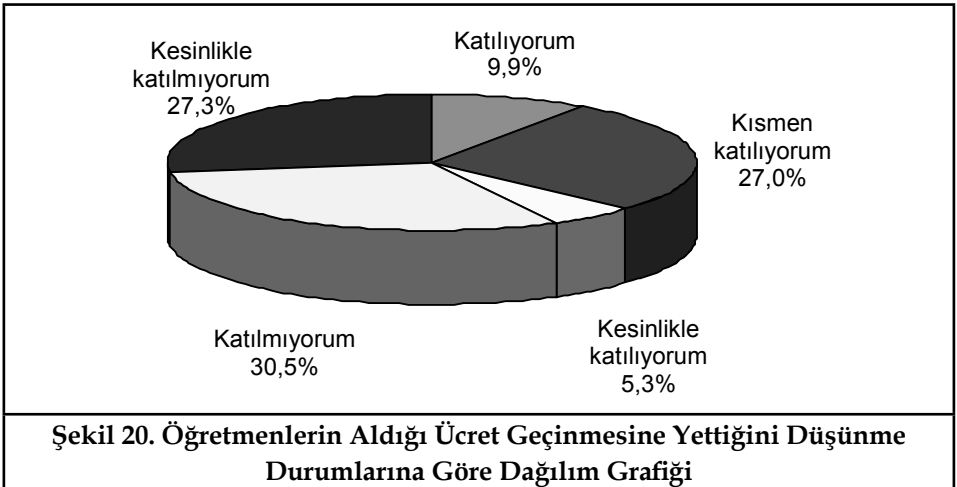

Tablo 20. Öğretmenlerin Aldığı Ücret Geçinmesine Yettiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Katılıyorum	153	9,9
Kısmen katılıyorum	420	27,0
Kesinlikle katılıyorum	83	5,3
Katılmıyorum	473	30,5
Kesinlikle katılmıyorum	424	27,3
Toplam	1553	100,0

Öğretmenlerin, aldığı ücretin geçinmesi için yettiğini düşünme durumları incelendiğinde, “Öğretmenlikten aldığım ücret geçinmeye yetiyor” ifadesine “katılanların” oranı %10 iken “Kesinlikle katılıyorum” diyenlerin oranı %5 olarak ortaya çıkmaktadır. Anket sorularını cevaplayan öğretmenlerin %58’si ise bu görüşe katılmadığını belirtirken “Kısmen katılanların” oranı %27 olarak ortaya çıkmıştır.

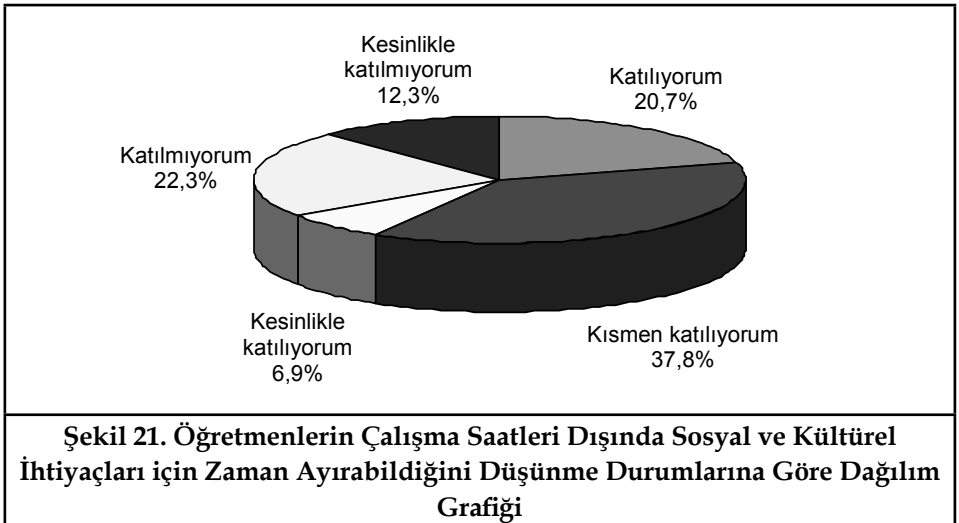
Öğretmenlerin üçte ikilik bir kesimi aldıkları ücretin geçinmesi için yeterli olmadığını ifade etmektedir. Aslında bu araştırma yedi farklı bölgede gerçekleştirilmesine rağmen sadece büyük kentlerde ve şehir merkezlerinde gerçekleştirildiğini de bu soruya verilen cevabı incelerken dikkate almamız gerekir. Çünkü özellikle İstanbul, daha sonra Ankara ve İzmir’de kira ve ev fiyatlarının çok yüksek olması öğretmenlerin büyükşehirlerde geçim kaygılarının daha yoğun olmasına neden olmaktadır. Anket sorusuna verilen kesinlikle katılıyorum oranının çok düşük olması ise ayrıca dikkate alınması gerekir.

Tablo 21. Öğretmenlerin Çalışma Saatleri Dışında Sosyal ve Kültürel İhtiyaçları için Zaman Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Katılıyorum	321	20,7
Kısmen katılıyorum	587	37,8
Kesinlikle katılıyorum	107	6,9
Katılmıyorum	347	22,3
Kesinlikle katılmıyorum	191	12,3
Toplam	1553	100,0

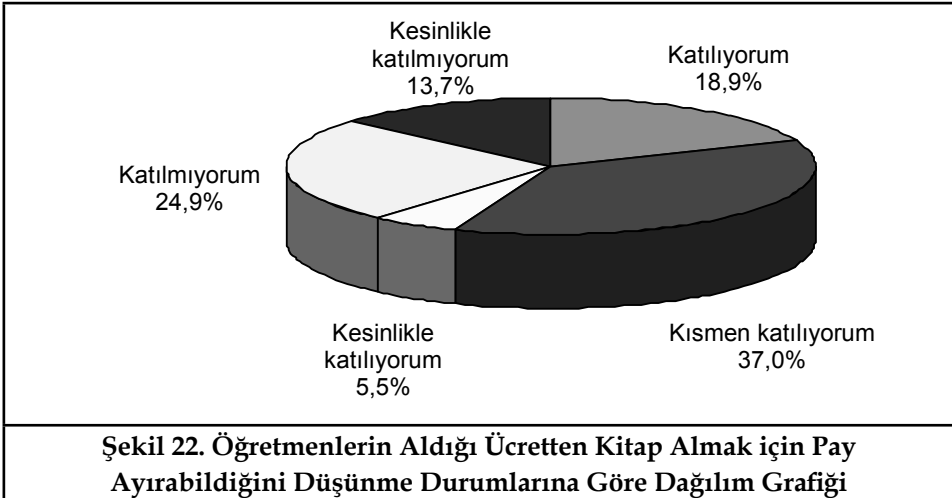
Öğretmenlerin, çalışma saatleri dışında sosyal ve kültürel ihtiyaçları için zaman ayırıp ayıramadıkları incelendiğinde, %65'inin sosyal ve kültürel ihtiyaçları için zaman ayırabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin çalışma saatleri dışında zamanlarını değerlendirebilecekleri zaman bulmaları sevindirici bir durumdur.

Tablo 22. Öğretmenlerin Aldığı Ücretten Kitap Almak için Pay Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Katılıyorum	293	18,9
Kısmen katılıyorum	575	37,0
Kesinlikle katılıyorum	86	5,5
Katılmıyorum	387	24,9
Kesinlikle katılmıyorum	212	13,7
Toplam	1553	100,0

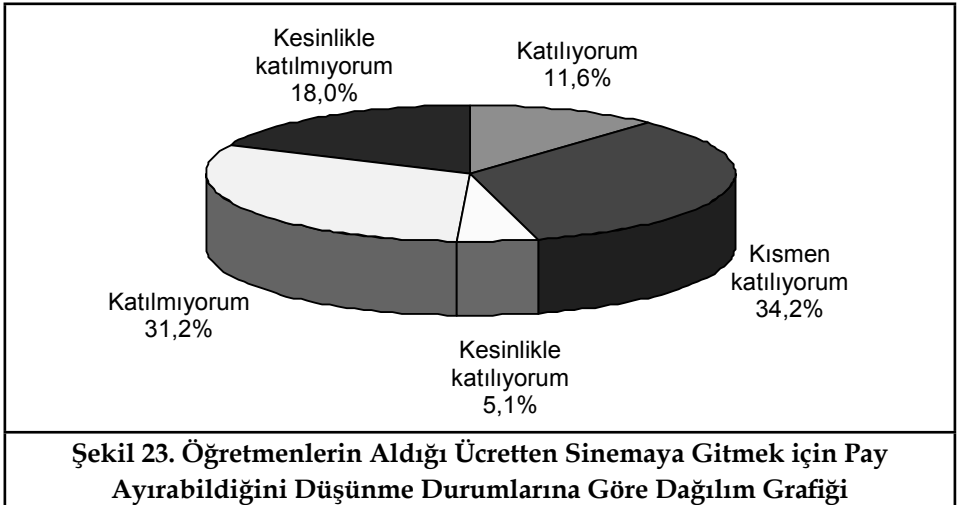
Öğretmenlere aldıkları ücretten kitap almak için pay ayırıp ayıramadıkları sorgulandığında %24'lük bir öğretmen kesimi kitap almak için bütçelerinden pay ayırabildiklerini ifade etmektedirler (Katılıyorum, kısmen katılıyorum diyenler). Kitap için bütçelerinden pay ayıramadıklarını ifade edenlerin oranı ise %39 olarak ortaya çıkmaktadır (Katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum diyenler) Kitap için kısmen bütçe ayırabilen öğretmenlerin oranı ise %37'dir. Aldığım ücretten kitap almak için kesinlikle pay ayırıyorum diyenlerin oranının düşüklüğü de çok dikkat çekicidir.

Tablo 23. Öğretmenlerin Aldığı Ücretten Sinemaya Gitmek için Pay Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Katılıyorum	180	11,6
Kısmen katılıyorum	531	34,2
Kesinlikle katılıyorum	79	5,1
Katılmıyorum	484	31,2
Kesinlikle katılmıyorum	279	18,0
Toplam	1553	100,0

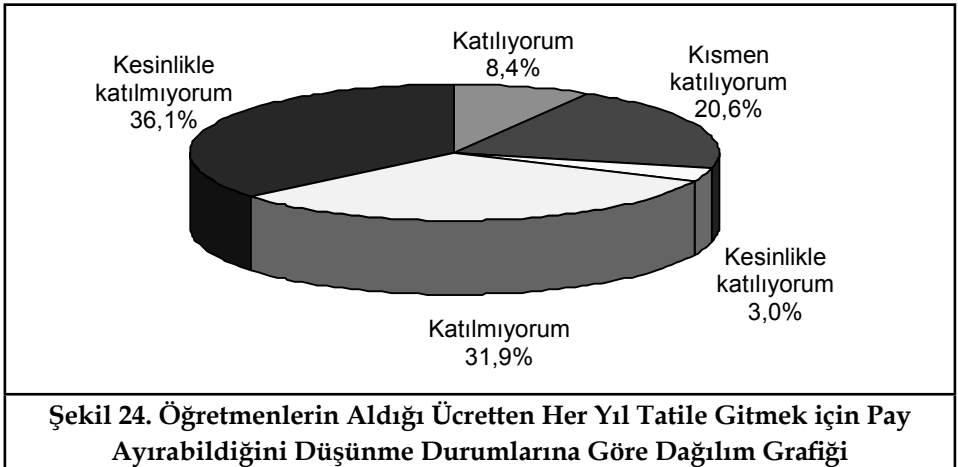
Öğretmenlerin, aldıkları ücretten sinemaya gitmek için pay ayırabildiğini düşünme durumları incelendiğinde, %17 oranında öğretmen sinema için bütçelerinden pay ayırabildiğini ifade etmektedirler. %49'u "Aldığım ücretten sinemaya gitmek için pay ayırıyorum" düşüncesine katılmadıklarını bildirmişlerdir. %34 oranında öğretmen ise kısmen katıldıklarını söylemektedir. Kitap almak için pay ayırıyorum diyenlerle karşılaştırıldığında daha düşük bir oranda sinemaya pay ayrıldığı sonucunu görmekteyiz.

Tablo 24. Öğretmenlerin Aldığı Ücretten Her Yıl Tatile Gitmek için Pay Ayırabildiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Katılıyorum	130	8,4
Kısmen katılıyorum	320	20,6
Kesinlikle katılıyorum	46	3,0
Katılmıyorum	496	31,9
Kesinlikle katılmıyorum	561	36,1
Toplam	1553	100,0

Öğretmenlerin, aldığı ücretten her yıl tatile gitmek için pay ayırabildiğini düşünme durumları incelendiğinde, %11'inin "Aldığım ücretten her yıl tatile gitmek için pay ayırıyorum" düşüncesine katıldığı, %68'i ise bu görüşe katılmadığını belirterek tatile gitmedikleri ortaya çıkmaktadır. Kısmen katılıyorum diyenlerin oranı %21 olarak sonuçlara yansımıştır. Öğretmenlerin tatil için ekstra bütçe ayıramamalarının bir nedeni aldıkları maaşın yetersizliği ise diğer daha önemli nedeni de tatil beldelerinde uygulanan fahiş fiyatlardır. Bakanlığa ait çeşitli tatil kamplarının daha etkin bir şekilde öğretmenlerin kullanımına açılması öğretmenlerin tatil yapma imkanlarını arttıracaktır. Katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum diyenlerin toplamının genele oranı, oldukça düşük görülmektedir.

4. BÖLÜM

ÖĞRETMENLERİN ÖZLÜK HAKLARI NOKTASINDA MEMNUNİYETLERİ

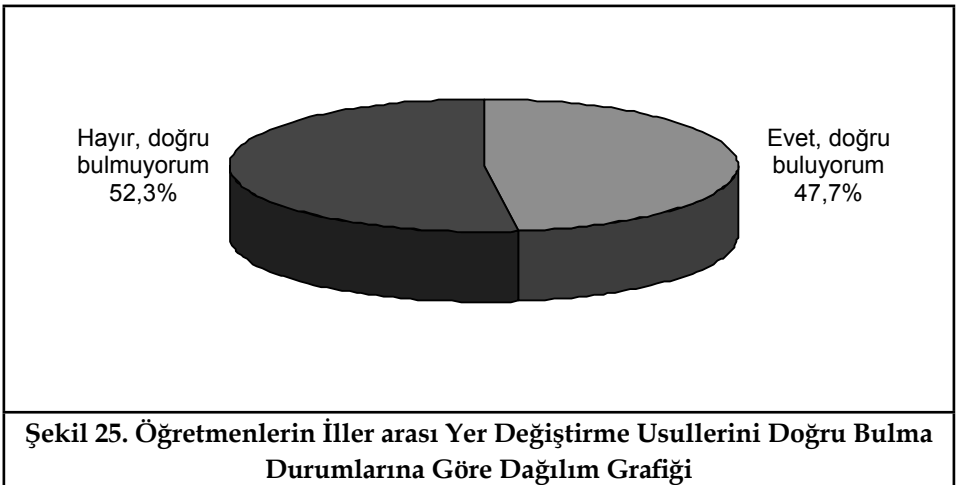
Dördüncü bölümde öğretmenlerin yer değiştirme ile ilgili uygulamaları, sicil amirlerinin verdiği notların objektif olup olmadığı, sözleşmeli öğretmenlerin çalışma barışına yansması ve nedenleri, yönetici atama yönetmeliği, kariyer basamak sınavları uygulaması ile ilgili görüşleri ele alınmıştır.

Tablo 25. Öğretmenlerin İller Arası Yer Değiştirme Usullerini Doğru Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, doğru buluyorum	741	47,7
Hayır, doğru bulmuyorum	812	52,3
Toplam	1553	100,0

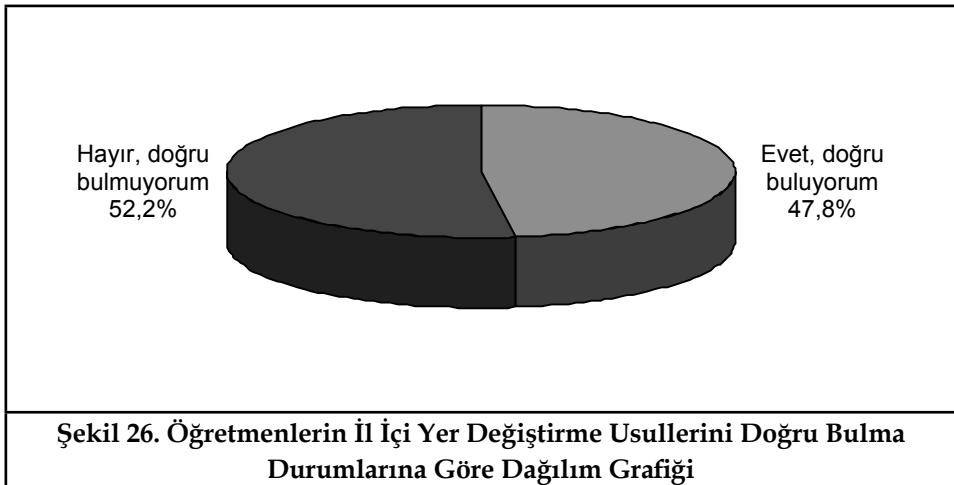
Öğretmenlerin iller arası yer değiştirme usullerini doğru bulup bulmadıklarına bakıldığında, %48'inin doğru bulduğu %52'sinin ise doğru bulmadığı görülmektedir. Halihazırdaki iller arası yer değiştirme yönetmeliği adil olabilecek en iyi uygulamalardan biri ancak bazen çok küçük nüanslar bu yönetmeliğin etkinliğini azaltmaktadır. Daha önce sıklıkla şikayet edilen yer değiştirmede baz alınacak tarihin önemli sorunlara neden olması, atamaların okullar açıldıktan sonra gerçekleşmesi, bazı illerin bazı branşlara kapalı olması vb. gibi sorunlar yönetmeliği daha sorgulanılır hale getirmektedir.

Tablo 26. Öğretmenlerin İl İçi Yer Değişirme Usullerini Doğru Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, doğru buluyorum	742	47,8
Hayır, doğru bulmuyorum	811	52,2
Toplam	1553	100,0

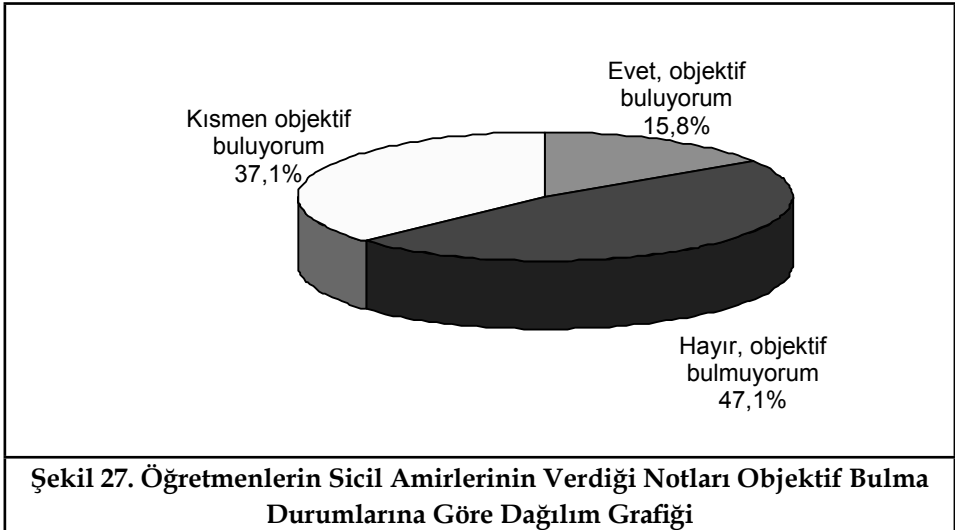
Öğretmenlerin il içi yer değiştirme usullerini doğru bulup bulmadıklarına bakıldığında ise %48'inin doğru bulduğu %52'sinin de doğru bulmadığı görülmektedir. İl İçi ve İl Dışı Yer Değiştirme yönetmeliklerine benzer oranda cevaplar verilmiştir. Yukarıda telaffuz ettiğimiz sorunlar il içi atamalar içinde geçerlidir.

Tablo 27. Öğretmenlerin Sicil Amirlerinin Verdiği Notları Objektif Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, objektif buluyorum	245	15,8
Hayır, objektif bulmuyorum	732	47,1
Kısmen objektif buluyorum	576	37,1
Toplam	1553	100,0

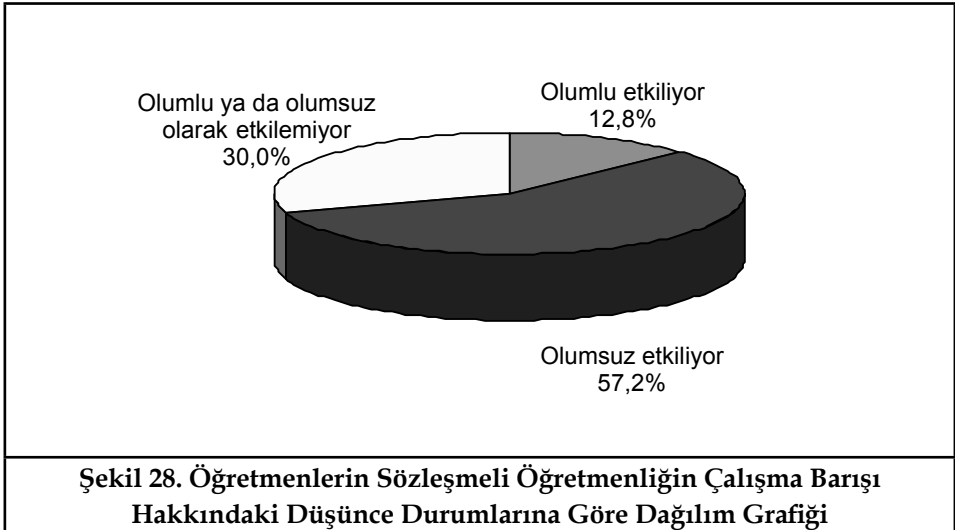
Öğretmenlerin sicil amirlerinin verdiği notları objektif bulma durumları incelendiğinde objektif bulanlar %16, objektif bulmayanlar %47 ve kısmen objektif bulanların oranı ise %37'dir. Genel itibariyle öğretmenler kendilerini/performanslarını değerlendiren amirlerinin objektif davranmadığını ifade etmektedir. Bu oranın yüksek bir düzeyde olması üzerinde düşünülmesi gereken bir noktadır. Daha nesnel bir değerlendirme sistemi ve çoklu performans ölçüm sistemleri, öğretmenlerin performanslarını değerlendirmek için kullanılabilir.

Tablo 28. Öğretmenlerin Sözleşmeli Öğretmenliğin Çalışma Barışı Hakkındaki Düşünce Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Olumlu etkiliyor	199	12,8
Olumsuz etkiliyor	888	57,2
Olumlu ya da olumsuz olarak etkilemiyor	466	30,0
Toplam	1553	100,0

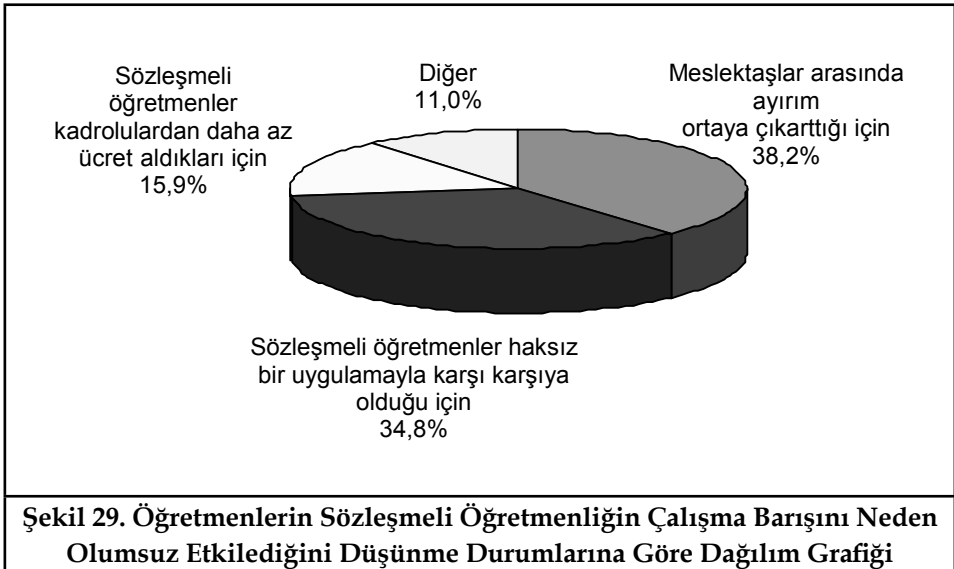
Araştırmaya katılan öğretmenlerin, sözleşmeli öğretmenliğin çalışma barışı hakkındaki düşüncelerine bakıldığında, %13'ü olumlu etkilediğini, %57'si olumsuz etkilediğini ve %30'u da olumlu yada olumsuz etkilemediğini ifade ettikleri görülüyor. Bu sonuç göstermektedir ki öğretmenler sözleşmeli çalışmayı tasvip etmedikleri görülmektedir.

Tablo 29. Öğretmenlerin Sözleşmeli Öğretmenliğin Çalışma Barışını Neden Olumsuz Etkilediğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi	Yüzde
Meslektaşlar arasında ayırım ortaya çıkarttığı için	353	38,2
Sözleşmeli öğretmenler haksız bir uygulamayla karşı karşıya olduğu için	322	34,8
Sözleşmeli öğretmenler kadrolulardan daha az ücret aldıkları için	147	15,9
Diğer	102	11,1
Toplam	924	100,0

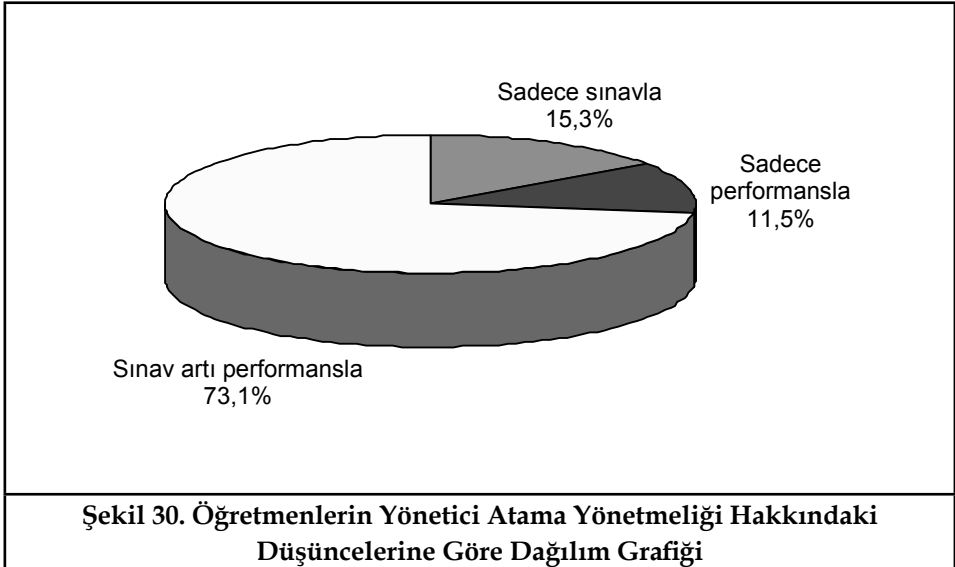
Sözleşmeli öğretmenliğin çalışma barışını olumsuz etkilediğini yada olumlu veya olumsuz etkilemediğini düşünenler arasından bu olumsuzluğun nedenlerine bakacak olursak; çalışmaya katılanların %38'i sözleşmeli öğretmenliğin öğretmenler arasında ayrımcılığa neden olduğunu, %35'i sözleşmeli öğretmenlerin haksız bir uygulamayla karşı karşıya kaldıklarını, %16'sı sözleşmeli öğretmenlerin kadrolulardan daha az ücret aldıklarını ve %11'i de diğer nedenleri belirterek sözleşmeli öğretmenlik uygulamasını çalışma barışını etkileyen olumsuz bir unsur olarak tanımlamışlardır.

Tablo 30. Öğretmenlerin Yönetici Atama Yönetmeliği Hakkındaki Düşüncelerine Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Sadece sınavla	238	15,3
Sadece performansla	179	11,5
Sınav artı performansla	1136	73,1
Toplam	1553	100,0

Öğretmenlerin yönetici atama yönetmeliği hakkındaki görüşlerine bakıldığında, %15'i sınavla, %12'si performansla ve %73'ünün de hem sınav hem de performansla olması gerektiğini söyledikleri görülmektedir. Öğretmenler kendi yöneticilerinin belirlenme sürecinde dörtte üçlük bir kesim çoklu performans ölçüm sistemi olan sınav artı performansa göre belirlenmesini talep etmektedir.

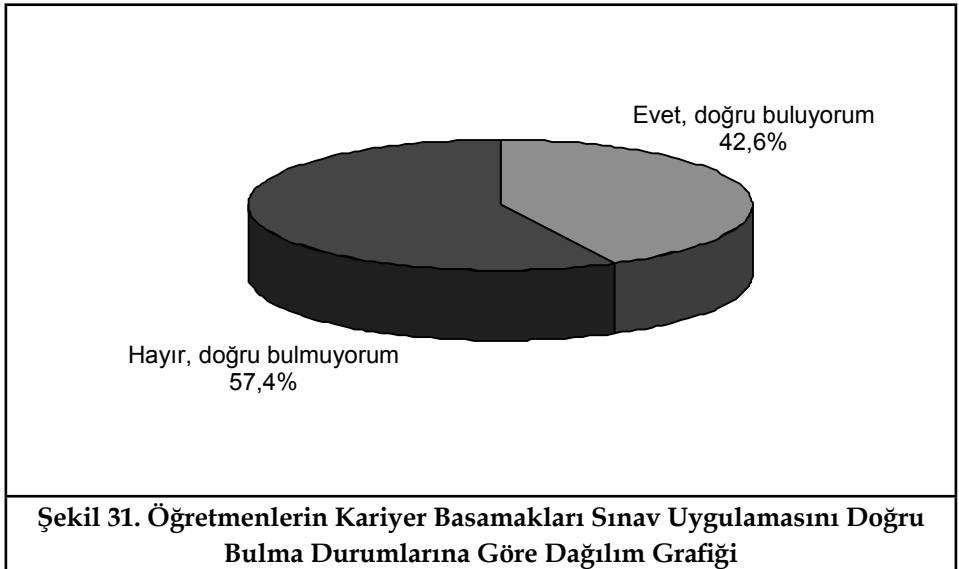

Tablo 31. Öğretmenlerin Kariyer Basamakları Sınav Uygulamasını Doğru Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, doğru buluyorum	662	42,6
Hayır, doğru bulmuyorum	891	57,4
Toplam	1553	100,0

Öğretmenlerin kariyer basamakları sınav uygulaması hakkındaki düşünceleri incelendiğinde, %43'ünün doğru bulduğu %57'sinin ise doğru bulmadığı anlaşılmaktadır.

5. BÖLÜM

ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM-ÖĞRETİM ŞARTLARI AÇISINDAN MEMNUNİYETLERİ

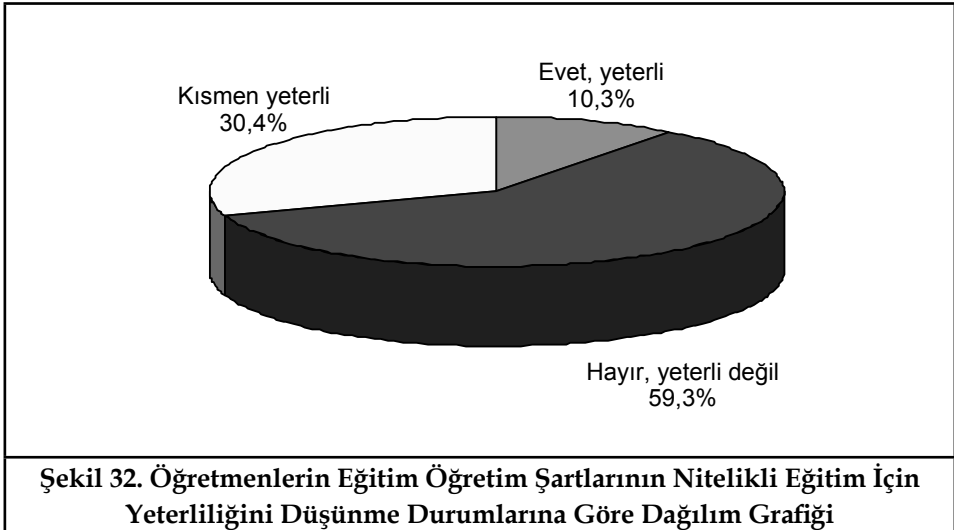
Beşinci bölümde öğretmenlerin nitelikli eğitim öğretim için şartların yeterliliği, araç-gereç temini sağlayabildikleri, mesleki çalışmalar için yapılan çalışmaların yeterliliği ve neler yapılabileceği hakkında düşüncelerine yer verilmiştir.

Tablo 32. Öğretmenlerin Eğitim Öğretim Şartlarının Nitelikli Eğitim İçin Yeterliliğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, yeterli	160	10,3
Hayır, yeterli değil	921	59,3
Kısmen yeterli	472	30,4
Toplam	1553	100,0

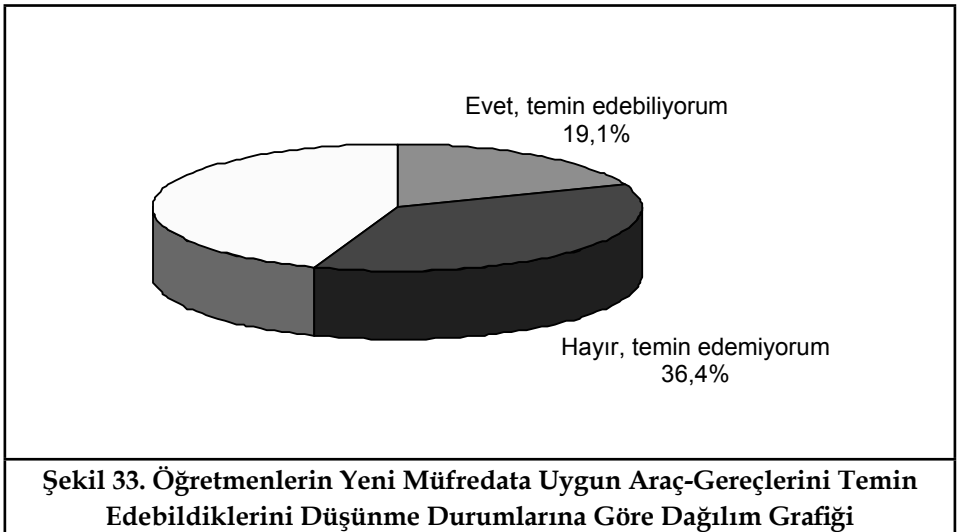
Öğretmenlerin eğitim öğretim şartlarını nitelikli eğitim için yeterli bulup bulmadıkları sorgulandığında, %10'unun yeterli, %59'unun yetersiz ve %30'unun da kısmen yeterli bulunduğu görülmektedir. Okulların fiziksel yapıları, bahçe, spor alanları ya da kültürel etkinlikler için yeterli alan ve imkanların olmadığı öğretmenler tarafından verilen cevapta görülmektedir. Eğitim niteliği sadece sınıf içi etkinliklerle artmamakta, öğrencilerin bireysel ve sosyal gelişimi için sosyo-kültürel ve sportif etkinliklere daha yoğun katılması önemlidir.

Tablo 33. Öğretmenlerin Yeni Müfredata Uygun Araç-Gereçleri Temin Edebildiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, temin edebiliyorum	296	19,1
Hayır, temin edemiyorum	565	36,4
Kısmen temin edebiliyorum	692	44,6
Toplam	1553	100,0

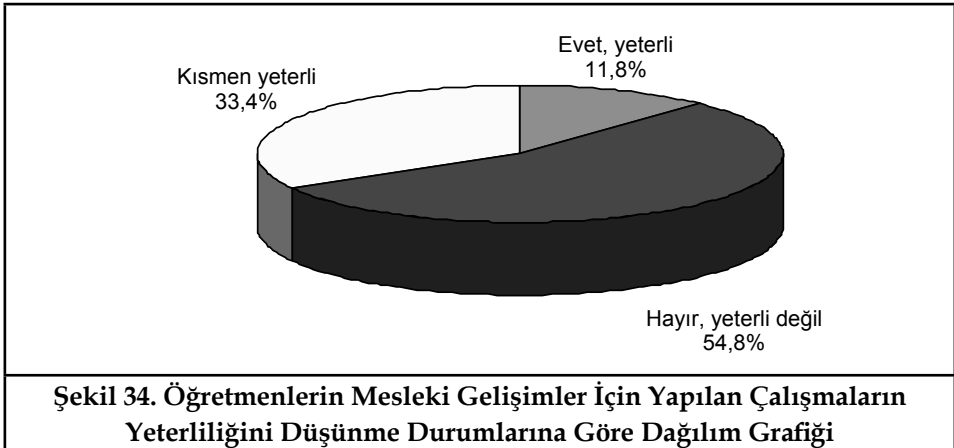
Öğretmenlerin yeni müfredata uygun araç-gereçleri temin etme noktasındaki düşünceleri incelendiğinde, %19'unun temin edebildiği, %36'sının temin edemediği ve %45'inin de kısmen temin edebildiği anlaşılmaktadır. Ezberci eğitimi terk ederek, yaparak öğrenme ve öğrenmeyi öğrenme söylemlerini benimseyen eğitim sistemimizin başarıya ulaşabilmesi için gerekli teknik altyapının mutlaka desteklenmesi gerekmektedir. Ancak araştırma sonucuna baktığımızda bu konuda eksikliklerin olduğu görülmektedir.

Tablo 34. Öğretmenlerin Mesleki Gelişimler İçin Yapılan Çalışmaların Yeterliliğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, yeterli	184	11,8
Hayır, yeterli değil	851	54,8
Kısmen yeterli	518	33,4
Toplam	1553	100,0

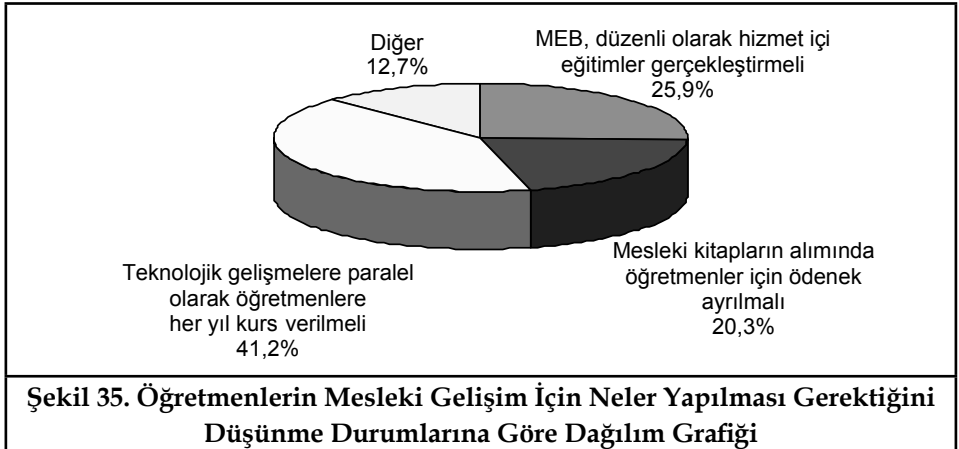
Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki gelişimler için yapılan çalışmaların yeterliliği noktasındaki düşüncelerine bakıldığında, %12'sinin yeterli bulduğu, %55'inin yetersiz bulduğu ve %33'ünün de kısmen yeterli bulduğu görülmektedir. Öğretmenlerin kendilerine yönelik bir özdeğerlendirme olarak tanımlayacağımız bu tablonun daha olumlu hale dönmesi için tüm taraflara önemli görevler düşmektedir. Öğretmenlerin motivasyonunu sağlayacak olumlu eğitim ortamlarının yanında çeşitli performans ölçüm teknikleri de öğretmenlerin kendilerini yenilemeleri konusunda etkili olacağı kanaatindeyiz.

Tablo 35. Öğretmenlerin Mesleki Gelişim İçin Neler Yapılması Gerektiğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
MEB, düzenli olarak hizmet içi eğitimler gerçekleştirmeli	247	25,9
Mesleki kitapların alımında öğretmenler için ödenek ayrılmalı	194	20,3
Teknolojik gelişmelere paralel olarak öğretmenlere her yıl kurs verilmeli	393	41,2
Diğer	121	12,6
Toplam	1553	100,0

Öğretmenlerin mesleki gelişimleri için yapılan çalışmaları yetersiz bulanlar ve kısmen yeterli bulanlar arasında, bu yetersizlik için neler yapılması gerektiği konusunda, MEB, düzenli olarak hizmet içi eğitim gerçekleştirmeli diyenlerin oranı %26, mesleki kitapların alımında öğretmenler için ödenek ayrılmalı diyenlerin oranı %20, teknoloji gelişmelere paralel olarak öğretmenlere her yıl kurs verilmeli diyenlerin oranı %41 ve diğer yapılması gerekenleri ifade edenlerin oranı ise %13'dür. Tablomuzda yaptığımızda öğretmenler mesleki gelişim için düzenlenecek çeşitli hizmetiçi faaliyetlere açık oldukları görülmektedir.

6. BÖLÜM

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN İTİBARI VE SOSYAL STATÜSÜ

Altıncı bölümde öğretmenlere toplumun, Milli Eğitim Bakanlığı'nın, öğrencilerin değer verip vermedikleri ve televizyonlarda gösterilen öğretmen profili hakkındaki görüşleri ile velilerle olan iletişimleri konusu ele alınmıştır.

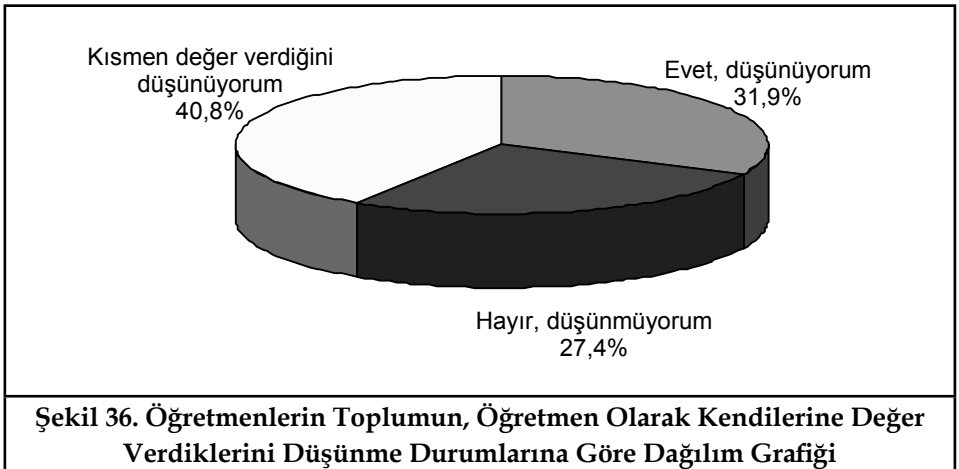

Tablo 36. Öğretmenlerin Toplumun, Öğretmen Olarak Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, düşünüyorum	495	31,9
Hayır, düşünmüyorum	425	27,4
Kısmen değer verdiğini düşünüyorum	633	40,8
Toplam	1553	100,0

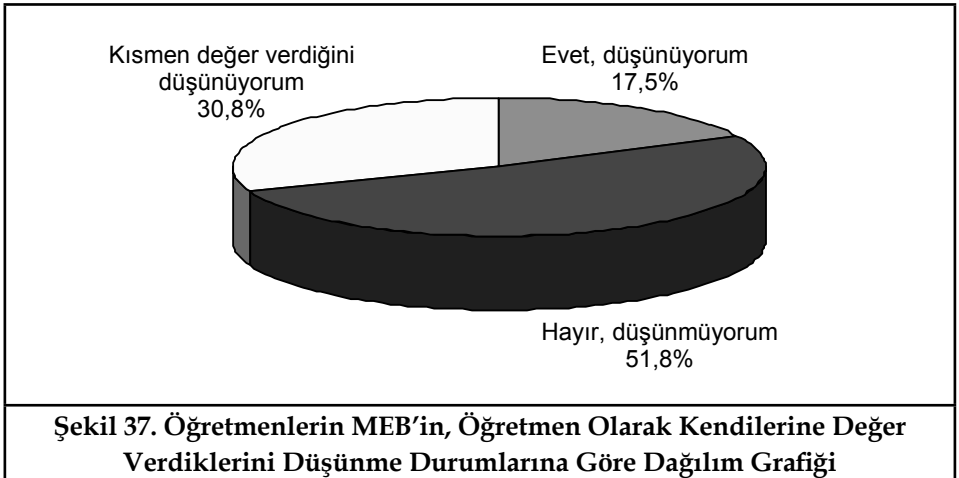
Araştırmaya katılan öğretmenlerin, toplumun, öğretmen olarak kendilerine değer verdikleri konusundaki düşünceleri incelendiğinde, %32'si toplumun kendilerine değer verdiğini, %27'si değer vermediğini ve %41'i ise kısmen değer verdiğini düşünmektedir. Medya ve kamuoyunun öğretmenlere yeteri kadar değer vermediği öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Bu noktada öğretmenler ya da onların temsilcileri öğretmenliği, yaşanan sorunları, yapılan haksızlıkları kamuoyuna en iyi şekilde anlatmaları gerekmektedir. Bu nokta sendikal örgütlenmeler açısından oldukça önemlidir.

Tablo 37. Öğretmenlerin MEB'in, Öğretmen Olarak Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, düşünüyorum	271	17,5
Hayır, düşünmüyorum	804	51,8
Kısmen değer verdiğini düşünüyorum	478	30,8
Toplam	1553	100,0

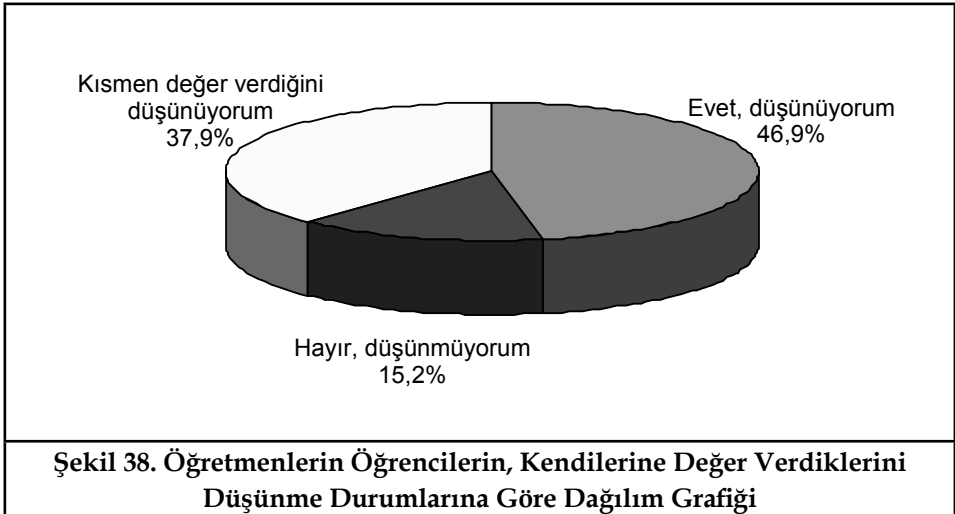
Araştırmaya katılan öğretmenlerin, MEB'in, öğretmen olarak kendilerine değer verdikleri konusundaki düşünceleri incelendiğinde, %18'i MEB'in kendilerine değer verdiğini, %52'si değer vermediğini ve %30'u ise kısmen değer verdiğini düşünmektedir. Öğretmenler bakanlığın kendileri ile, sorunları ile pek meşgul olmadığı ya da pek dikkate alınmadıklarını hissettikleri görülmektedir.

Tablo 38. Öğretmenlerin Öğrencilerin, Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, düşünüyorum	729	46,9
Hayır, düşünmüyorum	236	15,2
Kısmen değer verdiğini düşünüyorum	588	37,9
Toplam	1553	100,0

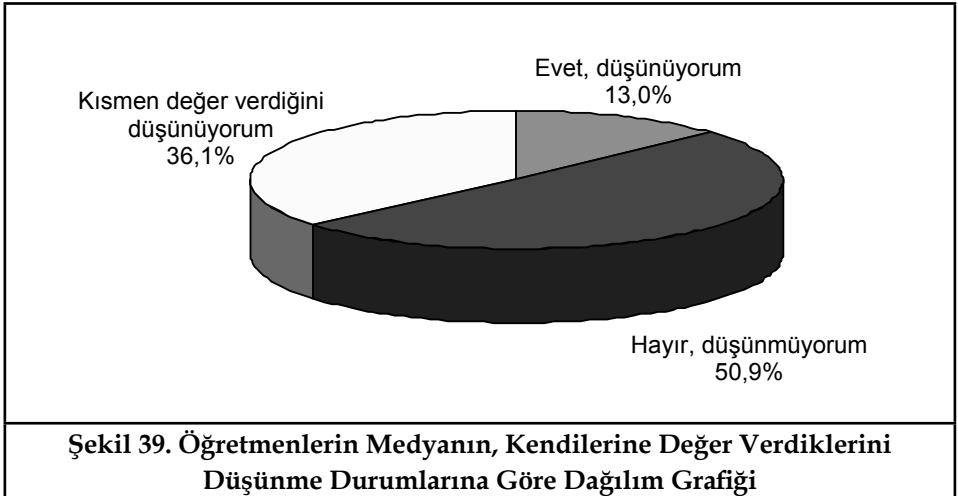
Araştırmaya katılan öğretmenlerin, öğrencilerin, öğretmen olarak kendilerine değer verdikleri konusundaki düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin %47'sinin kendilerine değer verdiğini, %15'inin değer vermediğini ve %38'inin ise kısmen değer verdiğini düşünmektedir. Diğer iki paydaşa kıyasla -toplum ve bakanlık- öğrencilerin öğretmenlere daha fazla değer vermekte olduğu görülmektedir. Bu sonuçtaki olumlu durumun diğer paydaşlarda da -toplum ve bakanlık- gözlenmesi gerekirdi diye inanmaktayız.

Tablo 39. Öğretmenlerin Medyanın, Kendilerine Değer Verdiklerini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet, düşünüyorum	202	13,0
Hayır, düşünmüyorum	790	50,9
Kısmen değer verdiğini düşünüyorum	561	36,1
Toplam	1553	100,0

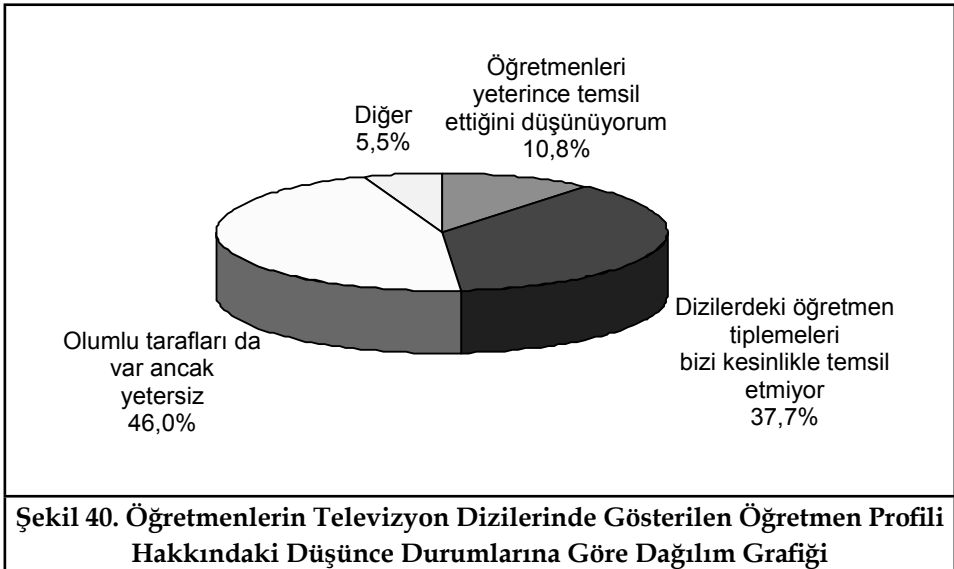
Araştırmaya katılan öğretmenlerin, medyanın, öğretmen olarak kendilerine değer verdikleri konusundaki düşünceleri incelendiğinde, %13'ü değer verdiklerini, %51'i değer vermediklerini ve %36'sı ise kısmen değer verdiklerini düşünmektedir. Zaman zaman medyada çıkan haberlerde olayların sorgulanmadan, gerekli inceleme yapılmadan öğretmenlerin direkt olarak suçlanması ya da bazı çok basit olayların çok büyük sorun olarak yansıtılması öğretmenlerin medyayı algılayışlarını -kendilerine yeteri kadar değer vermedikleri, düşüncelerine- olumsuz etkilemektedir. Medya her zaman olumsuz haber yapıyor demek medyaya haksızlık olur zaman zaman "kahraman" öğretmenlere ilişkin haberler medyada yer almaktadır. Burada sadece "kahramanlıklardan" bahsedilmesi talep edilmemekte daha çok kastettiğimiz öğretmenler ya da okullar ile ilgili haberlerde medyanın daha objektif davranması eğer gerçekten sorun varsa onu da ifade etmesi gerekmektedir.

Tablo 40. Öğretmenlerin Televizyon Dizilerinde Gösterilen Öğretmen Profili Hakkındaki Düşünce Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi	Yüzde
Öğretmenleri yeterince temsil ettiğini düşünüyorum	168	10,8
Dizilerdeki öğretmen tiplerimizi bizi kesinlikle temsil etmiyor	585	37,7
Olumlu tarafları da var ancak yetersiz	715	46,0
Diğer	85	5,5
Toplam	1553	100,0

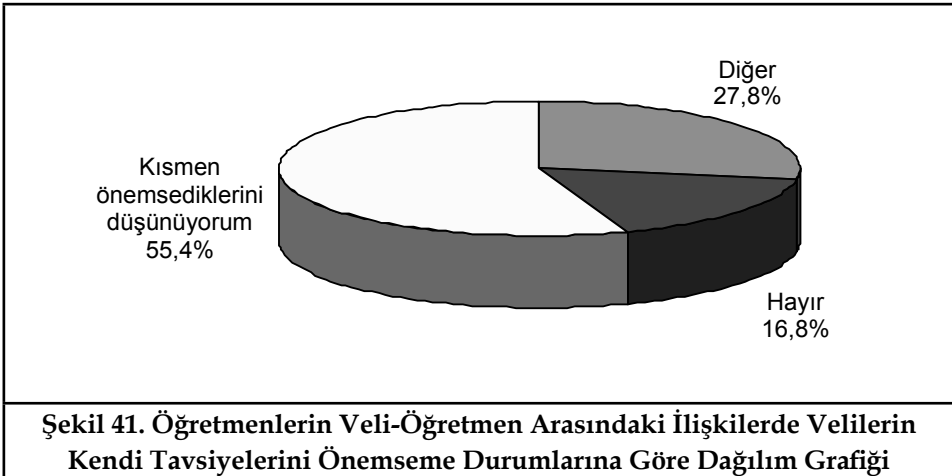
Araştırmaya katılan öğretmenlerin televizyon dizilerinde gösterilen öğretmen profili hakkındaki düşünceleri incelendiğinde, öğretmenlerin %11'i dizilerdeki öğretmen profilinin kendilerini yeterince temsil ettiğini, %38'i dizilerdeki öğretmen tiplerimizin kendilerini temsil etmediğini, %46'sı olumlu taraflarının olup fakat yetersiz olduğunu belirtmektedirler.

Tablo 41. Öğretmenlerin Veli-Öğretmen Arasındaki İlişkilerde Velilerin Kendi Tavsiyelerini Önemseme Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde
Evet	431	27,8
Hayır	261	16,8
Kısmen önemsediklerini düşünüyorum	861	55,4
Toplam	1553	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, veli-öğretmen arasındaki ilişkilerde velilerin kendi tavsiyelerini önemseme noktasındaki düşünceleri incelendiğinde, %28'inin evet cevabı verdiği, %17'sinin hayır cevabı verdiği ve %55'inin de kısmen cevabı verdiği görülmektedir. Öğrencilerin karşılaştıkları sorunların çözülmesi daha verimli ve kaliteli eğitim için öğretmenlerin öğrenciye ilişkin önerileri önemlidir. Bunun için veli-öğretmen ilişkileri daha da geliştirilmeli veliler okulun önemli bir paydaşı olduklarının farkında olmalıdırlar. Öğretmenlerin öğrencileri hakkındaki görüşlerinin ve önerilerinin dikkate alınması öğrencilerin gelişimi açısından önemi inkar edilemez.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Öğretmenlerin Meslek Memnuniyeti Araştırması her bölgeden, o bölgenin karakteristik özelliklerini temsil ettiği düşünülen İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Gaziantep, Samsun ve Erzurum illeri seçilerek gerçekleştirilmiştir.
- Bu illerde görev yapan 1553 öğretmene ulaşılarak yüz yüze anket tekniği ile, öğretmenler anket sorularını cevaplamışlardır. Ankete katılan öğretmenlerin %52'si kadın, %48'i ise erkektir.
- Anket sorularını cevaplayan öğretmenlerin %70'i 29-44 yaş aralığında bulunan öğretmenlerden oluşmuştur.
- Katılımcı öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne baktığımızda %49'unun ilköğretim okullarında, %51'inin de ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmenler olduğu görülmektedir.
- Öğretmenlerin branşlara göre dağılımına baktığımızda 45 farklı branşta öğretmenin anket sorularını cevapladığı görülmektedir. Bu branşlar içinde %23'lük dilimle en fazla katılımı Sınıf öğretmenleri gerçekleştirirken Türkçe ve Edebiyat öğretmenleri de %11 oranında bir katılım göstermişlerdir. Matematik öğretmenlerinin katılım oranı %8 iken İngilizce öğretmenlerinin katılımı %6 olmuştur.
- Ankete katılan öğretmenlerin %4'ü Müdür yardımcısı olarak çalışırken %2'si ise müdür olarak görev yapmaktadır. Sorularımızı cevaplayanların %93'ü öğretmen olarak görev yapmaktadır. Bu öğretmenlerin %8'i sözleşmeli öğretmen iken %3'ü vekil öğretmen, %89'u da kadrolu öğretmen olarak çalıştıkları görülmektedir.
- Öğretmenlerin %65'i mesleklerinden memnun olduğunu ifade ederken %26'sı kısmen memnun olduklarını belirtmişlerdir. Memnun olanları Kısmen memnunum diyenlerle birlikte değerlendirdiğimizde öğretmenlerin %91'nin mesleklerinden memnun olduklarını görebiliriz. Memnun olmayanların oranına baktığımızda sadece %9 olarak ortaya çıkmaktadır. Bu da göstermektedir ki öğretmenler genel itibariyle işlerini memnuniyetle yapmaktadırlar.
- Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları cinsiyete göre incelendiğinde; erkeklerin %67'sinin memnun, %9'unun memnun olmadığı ve %24'ünün de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Kadınların %62'sinin memnun, %9'unun memnun olmadığı ve %29'unun da kıs-

men memnun olduğu görülmektedir. Cinsiyet bağlamında memnuniyet oranlarına baktığımızda kadın ve erkek öğretmen memnuniyetlerinde anlamlı bir fark görülmemektedir.

- Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları yaşlarına göre incelendiğinde; 21-28 yaş arası öğretmenlerin %58'inin memnun, %10'unun memnun olmadığı ve %32'sinin de kısmen memnun olduğu görülmektedir.
- Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları okuldaki çalışma durumlarına göre incelendiğinde; sözleşmeli öğretmenlerin %74'ünün öğretmenlik mesleğinden memnun olduklarını fakat sözleşmelilik durumundan memnun olmadıkları ifade edilmektedir. Sözleşmeli öğretmenlerin %8'inin memnun olmadığı ve %18'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Kadrolu öğretmenlerin %63'ünün memnun, %9'unun memnun olmadığı ve %28'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir. Vekil öğretmenlerin %76'nın memnun, %13'ünün memnun olmadığı ve %11'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir.
- Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları görev yaptıkları illere göre incelendiğinde; İstanbul'da çalışan öğretmenlerin %61'inin memnun, %8'inin memnun olmadığı ve %30'unun da kısmen memnun olduğu ortaya çıkmıştır. Ankara'da çalışan öğretmenlerin %58'inin memnun, %11'inin memnun olmadığı ve %30'unun da kısmen memnun olduğu görülmektedir. İzmir'de çalışan öğretmenlerin %75'inin memnun, %4'ünün memnun olmadığı ve %21'inin de kısmen memnun olduğu görülmektedir.
- Öğretmenlerin mesleki memnuniyet durumları görev yaptıkları okul türüne göre incelendiğinde; ilköğretimde çalışan öğretmenlerin %64'ünün memnun, %7'sinin memnun olmadığı ve %29'unun da kısmen memnun olduğu görülmektedir. Ortaöğretimde çalışan öğretmenlerin %65'inin memnun, %11'inin memnun olmadığı ve %26'sının da kısmen memnun olduğu görülmektedir.
- Mesleklerinden memnun olmadıklarını ifade eden öğretmenler arasında memnuniyetsizlik sebepleri araştırıldığında ön plana çıkan en önemli memnuniyetsizlik nedeni "Öğretmenlikten elde ettiğim gelir yeterli olmadığı için" cevabı ön plana çıkmaktadır (%39). Meslek yıpratıcı olduğu için memnuniyetsizliklerini ifade eden öğretmenlerin oranı ise %23'tür.

- Ankete katılanlara öğretmenliği seçme nedenleri sorulduğunda ilk sırada %28 oranında katılımcının “Topluma ve çocuklara faydalı olmak için” cevabını verdiği görülmektedir. Öğretmenlik mesleğini çok sevdiği için seçtiğini ifade edenlerin oranı %21 iken öğretmenliğin saygın bir meslek olduğu için seçtiğini söyleyenlerin oranı %18 olarak ortaya çıkmaktadır.
- Anket sorularını cevaplayan katılımcıların %53’ü yeniden meslek seçmekle karşı karşıya olduklarında öğretmenliği yeniden seçeceklerini ifade ederken %28’i bu konuda kararsız olduklarını bildirmişlerdir. Soruları cevaplayan öğretmenlerin %19’u böyle bir kararla karşı karşıya kaldıklarında öğretmenlik mesleğini seçmeyeceklerini ifade etmişlerdir.
- Öğretmenlere kendi tercihlerinin yanı sıra çocuklarının meslekleri hakkında da soru sorulmuş ve soruları cevaplayan öğretmenlerin %40’ı çocuklarının öğretmen olmasını istediği ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin %26’sı bu konuda kararsız bir duruş sergilerken %33’ü de çocuklarının öğretmen olmasına taraftar olmadıklarını ifade etmişlerdir.
- Ankete katılan öğretmenlerin %58’i hak ettikleri geliri alamadıklarını belirtmektedirler. “Çalıştığımın karşılığında hak ettiğim geliri aldığımı düşünüyorum” yargısına “Kısmen katılıyorum” diyenlerin oranı ise %24 olarak ortaya çıkmaktadır. Hak ettiği geliri aldığını düşünen öğretmenlerin oranı ise tam olarak %18’dir.
- Öğretmenlikten aldığım ücret geçinmeme yetiyor diyen öğretmenlerin oranı sadece %15 iken Kısmen yetiyor diye cevap veren öğretmenlerin oranı ise %27 olarak ortaya çıkmaktadır. Gelirinin yetmediğini ifade eden öğretmenlerin oranı ise %58 gibi yüksek bir rakam çıkmıştır.
- Öğretmenlerin, çalışma saatleri dışında sosyal ve kültürel ihtiyaçları için zaman ayırabildiklerini düşünme durumları incelendiğinde, öğretmenlerin %65’inin bu görüşe katıldığı %35’inin ise katılmadığı görülmektedir.
- Öğretmenlerin %49’u sinemaya gitmek için bütçe ayıramadıklarını ifade ederken %17’si ise bütçe ayırdıklarını belirtmektedir. Kısmen ayırdıklarını söyleyenlerin oranı ise %34 olarak görülmektedir.
- Öğretmenlerin tatil için bütçelerinden pay ayırıp ayırmadıkları sorgulandığında öğretmenlerin %68’i tatil için bütçelerinden pay ayıramadık-

larını ifade etmektedirler. “Aldığım ücretten her yıl tatile gitmek için pay ayırıyorum” görüşüne kısmen katılıyorum diyenlerin oranı ise %21 olarak görünürken tatil için bütçe ayırabilenlerin oranı sadece %11’de kalmaktadır.

- Öğretmenlerin %52’si iller arası yer değiştirme usullerini doğru bulmadıklarını ifade ederken %48’i ise doğru bulduklarını belirtmektedirler.
- İl içi yer değiştirme usulleri konusunda düşünceleri sorulan öğretmenlerin yine %52’si doğru bulmadıklarını belirtirken %48’i doğru bulduklarını belirtmişlerdir.
- Öğretmenlerin, Sicil amirlerinin verdiği notları objektif bulup bulmadıkları sorgulandığında sadece %16’lık bir dilim objektif bulunduğunu ifade etmişlerdir. %47 oranında bir katılımcı “Hayır, objektif bulmuyorum” cevabını vermiştir. Kısmen objektif buluyorum diyenlere baktığımızda %37 oranında bir katılımcının da sicil amirlerinin not verme biçimlerini benimsemedikleri görülmektedir.
- Anket sorularımızı cevaplayan öğretmenlerin %57’si sözleşmeli öğretmenliğin çalışma barışını olumsuz etkilediğini belirtirken %13’ü olumlu etkilediğini belirtmektedir. %30 oranında öğretmen ise olumlu ya da olumsuz olarak etkilemediğini ifade etmektedirler.
- Öğretmenlerin yönetici atama yönetmeliği hakkında düşünceleri sorgulandığında %73’ü “sınav artı performansla” olmalıdır cevabını vermiştir. %12’si “sadece performansla” olmalıdır derken %15’i “sadece sınavla” olmalıdır cevabını vermektedir.
- Öğretmenlerin %57’si kariyer basamakları sınav uygulamasını doğru bulmadıklarını belirtirken %43’ü ise doğru bulduklarını söylemişlerdir.
- Öğretmenler eğitim öğretim şartlarının nitelikli eğitim için yeterli olup olmadığı hakkındaki düşüncelerine başvurulduğunda %10 “Evet, yeterli” derken %59’u ise “yeterli olmadığını” belirtmiştir. Kısmen yeterli diyen öğretmenlerin oranı ise %30 olarak ortaya çıkmıştır.
- Öğretmenlere yeni müfredata uygun araç-gereçleri temin edip edemedikleri sorulduğunda %19’u temin ettiğini, %36’sı temin edemediğini ve %45’i kısmen temin edebildiğini ifade etmektedir.

- Öğretmenlerin mesleki gelişimi için yapılan çalışmaların yeterli olup olmadığı sorgulandığında ankete katılan öğretmenlerin %55'i yapılan çalışmaları yetersiz bulmaktadır. %12'sinin ise yeterli bulduğu görülmektedir. %33 katılımcı ise kısmen yeterli bulmaktadır.
- Öğretmenlerin mesleki gelişimi için neler yapılması gerektiği anket sorularını cevaplayanlara sorulduğunda öğretmenlerin "41'inin "Teknolojik gelişmelere paralel olarak her yıl kurs verilmeli" dediği görülmektedir. %26 oranında öğretmen, "MEB'in düzenli olarak hizmet içi eğitim vermesi gerektiğini" ifade etmiştir. %20 oranında bir katılımcı ise mesleki kitapların alımında öğretmenler için ödenek ayrılması gerektiğini ifade etmiştir.
- Öğretmenlerin %32'si toplumun kendilerine değer verdiğini düşünürken %27'si toplumun öğretmene değer vermediğini düşünmektedir. %41'i ise toplumun öğretmene kısmen değer verdiğini ifade etmişlerdir.
- Öğretmenlerin %52'si MEB'in kendilerine yeterince değer vermediğini düşünmektedir. Kısmen değer verdiğini düşünenlerin oranı ise %31 olarak ortaya çıkarken %17 oranında öğretmen MEB'in kendilerine değer verdiğini düşünmektedir.
- Öğrencilerin öğretmenlere değer verip vermediği sorgulandığı öğretmenlerin %47'si öğrencilerin öğretmenlere değer verdiğini düşünmektedir. %38 oranında öğretmen ise öğrencilerin kendilerine kısmen değer verdiğini ifade etmektedirler. %15'lik bir dilimdeki öğretmenler de hayır, değer vermektedirler cevabını vermiştir.
- Öğretmenlerin %51'i medyanın kendilerine değer vermediğini düşünmektedir. %36'sı ise kısmen değer verildiğini ifade etmiştir.
- Televizyon dizilerindeki öğretmen profili hakkında öğretmenlerin düşünceleri alındığında öğretmenlerin % 38'i "Dizilerdeki öğretmen tiplerini kesinlikle bizi temsil etmiyor" cevabını vermişlerdir. "Olumlu tarafları da var ancak yetersiz" diyenlerin oranı ise %46'dır. Dizilerdeki öğretmen profili "Öğretmenleri yeterince temsil ettiğini düşünüyorum" diyenlerin oranı ise %11 olarak ortaya çıkmıştır.
- Öğretmenlerin %28'ine göre veliler öğretmenlerin tavsiyelerini dikkate alıyor. %17 oranında öğretmen velilerin kendi tavsiyelerini önemsemediklerini düşünüyor, %55'i ise veliler tarafından kısmen önemsendiklerini düşünmektedirler.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Eğitim, eğitim kurumları geleceğin toplumunun şekillenmesindeki en önemli unsurdur. Modern zamanlarla birlikte eğitime toplumun karşılaştığı sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde sıklıkla başvurulmuş, ancak eğitimde yapılan değişimle birlikte bir toplumsal değişim yaşanacağı varsayılmıştır. Ancak farkında olunması gereken en önemli unsur bugün her ne kadar profesyonelleşme süreci altında özgüllüğü ve özerkliği sorgulanır hale gelmiş olsa da öğretmenlerdir. Tanımlanmış, belirlenmiş müfredatı bir sonraki nesle aktaran öğretmendir. Müfredatın içeriği mutlaka bir öneme sahip ancak onu açıklayan, yorumlayan, soruları cevaplayan bir öğretmen vardır. Açıkçası nitelikli ve verimli bir eğitim sistemi için müfredatta ya da yasal düzenlemelerde yapılacak değişimler yeterli değildir. Bu yasal düzenlemeleri ve müfredatı taşıyan öğretmenlerin niteliği ve memnuniyeti eğitimin kalitesinin tanımlanmasında oldukça önemlidir. Zaman zaman medyadan duyduğumuz zor koşullar altında gerçekleşen başarılı örneklerin ortaya çıkışında öğretmenlerin özverileri vurgulanmaktadır. Aslında bu örnekler belirli bir iş barışını sağlayan, mesleki memnuniyeti gerçekleştiren öğretmenlerin neler yapabileceğini göstermektedir. Bundan dolayı öğretmenlerin sorunlarının ve memnuniyet düzeylerinin ne olduğunu anlamak, kaliteli eğitim için olmazsa olmazdır. Bu bağlamda bu çalışmada bizde eğitim sisteminin en önemli taraflarından biri olan öğretmenlerin memnuniyet düzeylerini anlamaya yönelik bir araştırma gerçekleştirdik. Bu araştırma öğretmenlerin memnuniyet düzeyleri ve sorunlarını belirleyerek, bu sorunların aşılması için neler yapılması gerektiği konusunda ipuçları sunmaktadır.

Yapılan işi, kurumu sevme, çalışma ortamında var olan huzur, iş barışı gibi unsurlar çalışanların motivasyonlarını ve yaptıkları işin kalitesini arttıran en önemli unsurlardır. Huzursuzluluğun ve memnuniyetsizliğin olduğu bir iş ortamında her ne kadar profesyonellik gereğince işler aksa-madan yerine getirilse de bu durum hem kişi hem de kurum için uzun süreli pek faydalı değildir. Dolayısıyla okul ortamlarındaki huzur ve memnuniyette okullarda karşılaşılan birçok sorunun çözümün kolaylaştırıcaktır. Çalışmamızın sonuçlarına bakıldığında yaptığı işten memnun olmayanların oranı %9'dur. Bu rakam belki yüksek algılanabilir ancak, diğer meslek grupları ile yapılan araştırma sonuçları düşünüldüğünde ve ülkemizdeki bir mesleği seçme sürecinin sadece belirli bir sınavlar zinciri

ile belirlendiği ve çeşitli toplumsal-ekonomik baskıların meslek belirlemede etkin olduğu dikkate alındığında bu rakam anlamlı hale gelmektedir. Yüksek oranda mesleki memnuniyet ve doyumun nedeni öğretmenlik mesleğini tercih edenlerin yarısından çoğu daha idealist bir yaklaşıma sahiptir. Bu idealist yaklaşım onların, mesleğe başlarken bilinçli bir şekilde, “topluma ve çocuklara faydalı olmak için” seçim yaptıklarını göstermektedir. Öğretmenlerin mesleklerini belirlerken daha idealist ve sosyal hassasiyetlere sahip olması, Türk eğitim sistemi açısından sevindirici bir gelişmedir. Çünkü karşılaşılan sorunların büyümesi ve sorunların kısa zamanda çözülmesi daha kolay olacaktır.

Ve yine eğitim sistemi açısından sevindirici bir gelişme olarak ortaya çıkan sonuçlardan birisi de öğretmenlerin yeniden meslek seçmeleri istendiğinde yarısından fazlasının aynı tercihte bulunacak olmalarıdır. Araştırmadan çıkan sonuçlardan da görüleceği gibi özlük hakları ve diğer konularda öğretmenlerin ifade ettikleri bir çok sorun olmasına rağmen farklı bir meslek seçebileceklerini ifade edenlerin oranı beşte birin altındadır. Bu sonuç, hak ettikleri geliri almadıklarını düşünen öğretmenlerin %50 den fazla olduğu gerçeğiyle birlikte ele alındığında başta ifade ettiğimiz öğretmenlerin idealist meslek yaklaşımlarının ne kadar güçlü olduğunu ortaya çıkartmaktadır.

Öğretmenlerin yaşam standardını oluşturan şartların meslek geliriyle karşılanıp karşılanmadığı sorgulandığında ortada büyük bir sıkıntı olduğu görülmektedir. Çünkü her 100 öğretmenden sadece 15 tanesi aldığı ücretin geçinmesi için yettiğini ifade etmişlerdir. Ücret ve emek dengesinin sağlanması gerektiği araştırma sonuçlarından çıkan en önemli verilerden birisi olarak görülmektedir. Önemli bir noktada öğretmen sadece girdiği haftalık ders saati kadar çalışan (diğer mesleklerin klasik mesai anlayışı gibi değil) bir kişi olmadığı emek-ücret dengesi hesaplanırken mutlaka dikkate alınması gerekir. Öğretmenlerin ders dışı saatlerde yapılan, sınavlara hazırlık, sınavları değerlendirme, projeleri değerlendirme, çeşitli toplantılar vb. öğretmenin reel iş zamanını görünenin iki katına çıkartmaktadır.

Öğretmenlerin yarısından biraz fazlası atama-yer değiştirme yönetmeliklerinden memnun olmadıkları görülmektedir. Aslında teknik olarak yönetmelik incelendiğinde temel ilkeler bazında iyi hazırlanmış ve objek-

tif kriterlere göre hareket etmektedir. Ancak uygulamada bazen ortaya çıkan sorunlar ya da atama tercihinde bulunulacak son tarihin ne olduğunun sürekli değişmesi ve bu değişikliklerde birçok kişinin mağdur olması, okullar başladıktan sonra atamaların gerçekleşmesi temel sorunlar olarak öne çıkmaktadır. Çünkü taşınacak öğretmen evini taşıyacak, yeni ilde ya da bölgede ev bulacak, çocuğuna okul bulacak önemli bir sorun iken diğer yandan okulda aksayan dersler gibi sorunlara neden olmaktadır. Bundan dolayı atama-yer değiştirme işlemlerinin mutlaka okullar açılmadan gerçekleşmesi hem eğitim ortamlarında hem de öğretmenlerin taşınma-yerleşme sorunlarını en aza indirecektir.

Özellikle sicil amirlerinin verdiği notların objektif bulunmaması da yine önemli bir gösterge olarak ortaya çıkmaktadır. MEB'in daha adil ve objektif kriterlerle not sistemini yeniden düzenlemesi gerekmektedir. Bunu yaparken uluslararası uygulamaların da incelenerek ülkemize ve öğretmenlerin beklentilerine uygun yeni kriterler getirilmesi gerekmektedir.

Araştırmadan ortaya çıkan en önemli verilerden birisi de sözleşmeli öğretmenlik ve vekil öğretmenliğin çalışma barışı konusunda yarattığı sıkıntıların varlığıdır. Öğretmen açığının bulunduğu mevcut durumda vekil öğretmenlerin ve sözleşmeli öğretmenlerin durumlarının yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Doktorun, hakimin, polislin ... vekili olmadığı olamayacağı gibi öğretmeninde vekili olmamalı, sözleşmeli ve vekil olanlardan şartları tutanların tamamı kadrolu öğretmen statüsüne geçirilmelidir.

Yönetici atama yönetmeliğinde yeni bir düzenleme yapılması gerektiği araştırma sonuçlarından çıkan en net göstergelerden birisidir. Sistemin işleyişi açısından sorun teşkil edebilecek bu durumun gözden geçirilerek araştırmadan da ortaya çıkan "Sınav artı performans" seçeneği üzerinde durulmalıdır. Mevzuat buna göre hazırlanmalı ve bir an önce uygulamaya geçilmelidir.

Öğretmenler eğitim öğretim şartlarının nitelikli eğitim için yeterli olduğunu düşünenlerin oranı sadece %10 olarak ortaya çıkmıştır. Bu konuda acil önlemler alınarak ülke çapında stratejik önceliklerden başlamak koşulu ile eğitim-öğretim şartları konusunda iyileştirilmelere gidilmesi gerekmektedir. Yapılması gerekenlerin bir kısmı eldeki imkanlar çerçevesinde ve-

sinde yapılmaktadır. Fakat öğretmenlerin nitelikli eğitim vermeleri için ortaya çıkan sonuçlardan da görüleceği gibi bu yeterli değildir. Somutlaştıracak olursak araç-gereç temini noktasında sadece %19 oranında katılımcı öğretmen, gerekli araç-gereci temin edebildiğini ifade etmiştir. Bir diğer önemli konu ise teknolojik gelişmelere paralel olarak öğretmenlerin düzenli olarak eğitilmeleri gerektiğinin ortaya çıkmasıdır. Öğretmenlerin daha nitelikli eğitim verebilmeleri için yeniliklere karşı açık oldukları fakat bunun sistematik ve müfredata uygun bir şekilde yapılması gerektiği söylenebilir.

Öğretmenler kendilerine verilen değer hakkında ne düşündükleri sorulduğunda öğrencilerin genel itibari ile kendilerine değer verdiklerini ifade ederken, özellikle bakanlığın ise kendilerine gereken değeri vermediğini ifade etmektedir. Öğretmenler bakanlığın kendileri ile, sorunları ile pek meşgul olmadığı ya da pek dikkate alınmadıklarını hissettikleri görülmektedir.

Öğrencilerin karşılaştıkları sorunların çözülmesi, daha verimli ve kaliteli eğitim için öğretmenlerin öğrenciye ilişkin önerileri önemlidir. Bunun için veli-öğretmen ilişkileri daha da geliştirilmeli veliler okulun önemli bir paydaşı olduklarının farkında olmalıdırlar. Öğretmenlerin öğrencileri hakkındaki görüşlerinin ve önerilerinin dikkate alınması öğrencilerin gelişimi açısından önemi inkar edilemez bir unsur olduğunun farkında olunması gerekmektedir.

Zaman zaman medyada çıkan haberlerde olayların sorgulanmadan, gerekli inceleme yapılmadan öğretmenlerin direk olarak suçlanması ya da bazı çok basit olayların çok büyük sorun olarak yansıtılması öğretmenlerin medyayı algılayışlarını -kendilerine yeteri kadar değer vermedikleri, düşüncelerine neden olmakta- olumsuz etkilemektedir. Medya her zaman olumsuz haber yapıyor demek medyaya haksızlık olur zaman zaman “kahraman” öğretmenlere ilişkin haberler medyada yer almaktadır. Burada sadece “kahramanlıklardan” bahsedilmesi talep edilmemekte daha çok kastettiğimiz öğretmenler ya da okullar ile ilgili haberlerde medyanın daha objektif davranması eğer gerçekten sorun varsa onu da ifade etmesi gerekmektedir.

ÖĞRETMENLERİN MESLEK MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI

Sayın Meslektaşımız

Bu araştırma, öğretmenlerin meslek memnuniyetlerinin ortaya çıkartılarak var olan sorunlara çözüm yollarının bulunmasını amaçlamaktadır. Bütün öğretmenleri ilgilendiren böyle önemli bir konuda anketimizde yer alan soruları içtenlikle cevaplayacağınızı umuyor, sağlayacağınız katkı için şimdiden teşekkür ediyoruz. Vereceğiniz cevaplar sadece araştırmamız için kullanılacaktır.

Durumunuza uygun şıkkı yuvarlak (O) içine alınız. Tablolu soruda (X) işareti koyunuz. Sadece size uygun bir tek seçeneği işaretleyiniz!

A) ÖĞRETMENLERİN MESLEK MEMNUNİYETLERİ

S1) Mesleğinizden memnun musunuz?

- 1- Evet, memnunum
- 2- Hayır, memnun değilim
- 3- Kısmen memnunum

- 3- Çok sevdiğim için
- 4- Toplumla ve çocuklara faydalı olmak için
- 5- İş garantisi olduğu için
- 6- Çevremin etkisiyle

S2) Mesleğinizden neden memnun değilsiniz? (Hayır memnun değilim diyenlere sorulacaktır)

- 1- Öğretmenlikten elde ettiğim gelir yeterli olmadığı için
- 2- Meslek yıpratıcı olduğu için
- 3- Sosyal imkanları az olduğu için
- 4- Meslek tatmini az olduğu için

S4) Yeniden meslek seçmeniz gerekirse öğretmenliği seçer misiniz?

- 1- Evet, yeniden seçerim
- 2- Hayır, seçmeyi düşünmem
- 3- Kararsızım

S3) Öğretmenlik mesleğini seçme nedeniniz

aşağıdakilerden hangisidir?

- 1- Saygın bir meslek olduğu için
- 2- Ailem istediği için

S5) Çocuğunuzun öğretmen olmasını ister misiniz?

- 1- Evet, isterim
- 2- Hayır, istemem
- 3- Fikrim yok

B) SOSYAL ve EKONOMİK HAKLAR NOKTASINDA MEMNUNİYET DURUMLARI

	Lütfen aşağıda yer alan önermeleri değerlendiriniz	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
S6	Çalıştığımın karşılığında hak ettiğim geliri aldığımı düşünüyorum.					
S7	Öğretmenlikten aldığım ücret geçinmeye yetiyor.					
S8	Aldığınız ücretten sosyal ve kültürel ihtiyaçlarım için para ayırabiliyorum.					
S9	Çalışma saatleri dışında sosyal ve kültürel ihtiyaçlarım için zaman ayırabiliyorum.					
S10	Aldığım ücretten kitap almak için pay ayırıyorum.					
S11	Aldığım ücretten sinemaya gitmek için pay ayırıyorum.					
S12	Aldığım ücretten her yıl tatile gitmek için pay ayırıyorum.					

C) ÖZLÜK HAKLARI NOKTASINDA MEMNUNİYET DURUMLARI

S13) İller arası yer değiştirme usullerini doğru buluyor musunuz?

- 1- Evet, doğru buluyorum
- 2- Hayır, doğru bulmuyorum

S14) İl içi yer değiştirme usullerini doğru buluyor musunuz?

- 1- Evet, doğru buluyorum
- 2- Hayır, doğru bulmuyorum

S15) Sicil amirlerinin verdiği notları objektif buluyor musunuz?

- 1- Evet, objektif buluyorum
- 2- Hayır, objektif bulmuyorum
- 3- Kısmen objektif buluyorum

S16) Sözleşmeli öğretmenlik çalışma barışını sizce nasıl etkiliyor?

- 1- Olumlu etkiliyor
- 2- Olumsuz etkiliyor
- 3- Olumlu ya da olumsuz olarak etkilemiyor

S17) Sözleşmeli öğretmenlik sizce çalışma barışını neden olumsuz etkiliyor? (17. soruya Olumsuz etkiliyor diyenlere sorulacaktır)

- 1- Meslektaşlar arasında ayırım ortaya çıkarttığı için
- 2- Sözleşmeli öğretmenler haksız bir uygulamayla karşı karşıya olduğu için
- 3- Sözleşmeli öğretmenler kadrolulardan daha az ücret aldıkları için
- 4- Diğer.....

S18) Yönetici atama yönetmeliği sizce nasıl olmalıdır?

- 1- Sadece sınavla
- 2- Sadece performansla
- 3- Sınav artı performansla

S19) Kariyer basamakları sınav uygulamasını doğru buluyor musunuz?

- 1- Evet, doğru buluyorum
- 2- Hayır, doğru bulmuyorum

D) EĞİTİM-ÖĞRETİM ŞARTLARI AÇISINDAN MEMNUNİYET DURUMLARI

S20) Eğitim öğretim şartları nitelikli eğitim için sizce yeterli mi?

- 1- Evet, yeterli
- 2- Hayır, yeterli değil
- 3- Kısmen yeterli

S21) Yeni müfredata uygun araç-gereçleri temin edebiliyor musunuz?

- 1- Evet, temin edebiliyorum
- 2- Hayır, temin edemiyorum
- 3- Kısmen temin edebiliyorum

S22) Öğretmenlerin mesleki gelişimleri için yapılan çalışmalar sizce yeterli mi?

- 1- Evet, yeterli

- 2- Hayır, yeterli değil
- 3- Kısmen yeterli

S23) Öğretmenlerin mesleki gelişimi için neler yapılmalı? (22. Soruya Hayır, yeterli değil cevabı verenlere sorulacak)

- 1- MEB, düzenli olarak hizmet içi eğitimler gerçekleştirmeli
- 2- Mesleki kitapların alımında öğretmenler için ödenek ayrılmalı
- 3- Teknolojik gelişmelere paralel olarak eğitim desteği verilmeli
- 4- Diğer.....

E) ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN İTİBARI VE SOSYAL STATÜ MEMNUNİYETİ

S24) Toplumun, öğretmen olarak size yeterince değer verdiğini düşünüyor musunuz?

- 1- Evet, düşünüyorum
- 2- Hayır, düşünmüyorum
- 3- Kısmen değer verdiğini düşünüyorum

S25) MEB'in, öğretmen olarak size yeterince değer verdiğini düşünüyor musunuz?

- 1- Evet, düşünüyorum
- 2- Hayır, düşünmüyorum
- 3- Kısmen değer verdiğini düşünüyorum

S26) Öğrencilerin, öğretmen olarak size yeterince değer verdiğini düşünüyor musunuz?

- 1- Evet, düşünüyorum
- 2- Hayır, düşünmüyorum
- 3- Kısmen değer verdiğini düşünüyorum

S27) Kitle iletişim araçları sizce öğretmene yeterince değer veriyor mu?

- 1- Evet, düşünüyorum
- 2- Hayır, düşünmüyorum
- 3- Kısmen değer verdiğini düşünüyorum

S28) Televizyon dizilerinde gösterilen öğretmen profili hakkında ne düşünüyorsunuz?

- 1- Öğretmenleri yeterince temsil ettiğini düşünüyorum
- 2- Dizilerdeki öğretmen tiplerini bizi kesinlikle temsil etmiyor
- 3- Olumlu tarafları da var ancak yetersiz
- 4- Diğer.....

S29) Veli-öğretmen arasındaki ilişkilerde veliler öğretmenlerin tavsiyelerini önemsiyor mu?

- 1- Evet
- 2- Hayır
- 3- Kısmen önemsediklerini düşünüyorum

S30) Cinsiyetiniz

- 1- Erkek
- 2- Kadın

S31) Yaşınız (.....)

S32) Mesleki kıdeminiz kaç yıl?

- 1) 1-5
- 2) 6-10
- 3) 11-15
- 4) 16-20
- 5) 21-25
- 6) 25 ve üstü

S33) Branşınız.....

S34) Okuldaki göreviniz?

- 1- Öğretmen
- 2- Müdür
- 3- Müdür yardımcısı

S35) Çalışma hayatındaki durumunuz nedir?

- 1- Sözleşmeli öğretmen
- 2- Kadrolu öğretmen

S36) Anket yapılan il:.....

S37) Görev yapılan okul?

- 1- İlköğretim
- 2- Ortaöğretim (Lise)

Öğretmenlerin MESLEK MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI

Araştırma temelde öğretmenlerin meslek memnuniyetlerinin hangi oranda olduğunu ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Varsa, memnuniyetsizliklerin nedenlerine de bu araştırma ile ulaşılarak öğretmenlerin bu konularda beklentilerinin neler olduğu öğrenilmeye çalışılacaktır. Öğretmenin meslekle ilgili algıları, toplumsal statü algıları, öğrenci-veli-toplumla ilişkileri noktasında algıları verilen eğitimle yakın bir ilişkisi olan kavramlardır. Bunun yanı sıra özlük hakları ve eğitim öğretim şartlarından memnuniyet durumları da nitelikli eğitim için son derece önemlidir. Öğretmenlerin Meslek Memnuniyeti Araştırması, konulu araştırma genel memnuniyet durumları noktasında öğretmenlerin ne düşündüğünü ortaya koyacaktır.